

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos 2012 metų veiklos ataskaita

Turinys

1. 2012 m. bibliotekos veiklos prioritetų įgyvendinimas.	1 psl.
2. Organizacinė struktūra.	2
3. Personalas. Kvalifikacijos kėlimo klausimai.	2
4. 2012 metų statistikos rodikliai.	3
5. Finansavimas. Rėmėjai.	4
6. Projektinė programinė veikla.	6
7. Dokumentų fondų formavimo aspektai.	9
8. Paslaugos vartotojams.	14
9. Informacinės visuomenės plėtros veikla.	15
10. Kraštotyros veikla.	21
11. Vaikų ir jaunimo užimtumas.	22
12. Materialinės bazės pokyčiai.	26
13. Metodinė konsultacinė veikla.	26
14. Renginiai.	29
15. Leidybinė veikla.	39
16. Tarptautinis bendradarbiavimas.	41
17. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.	41
18. Nevyriausybinių organizacijų veiklos.	41
19. Teisinės bazės sprendimai bibliotekų klausimais.	41
20. Išvados: pasiekimai, problemos	42

1. 2012 m. bibliotekos veiklos prioritetų įgyvendinimas.

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka (toliau- biblioteka) 2012 metais įgyvendino prioritetinės veiklos kryptis, vadovaudamasi Rokiškio rajono plėtros strateginio plano iki 2015 metų numatytais priemonėmis bei bibliotekos 2010-2012 metų strateginio plano, 2012 metų plano gairėmis, tikslais ir uždaviniais. Metų prioritetinės veiklos rajono bibliotekose buvo akcentuojamos šiomis kryptimis: informacinės ir žinių visuomenės poreikių patenkinimas,

informacinių e. paslaugų gyventojams pasiūla, gyventojų informacinio raštingumo mokymai, fondų atnaujinimas, bibliotekų materialinės bazės atnaujinimas bei gerinimas, kaimo bibliotekų darbuotojų darbo sąlygų pagerinimas, glaudesnių ryšių su vietos bendruomenėmis užmezgimas, iniciatyvi bei tęstinė projektinė veikla, kraštotyrinė leidybinė veikla, gyventojų užimtumas, socialinės atskirties mažinimas, panaudojant bibliotekos informacinių technologijų galimybes, skaitymo skatinimo veiksniai, edukacija, renginių organizavimas, bibliotekos veiklos, gerosios patirties viešinimas ir sklaida, partnerystės ryšių paieška, tolygi įstaigos veikla ekonominio taupymo režimo sąlygomis, darbuotojų kompetencija bei profesionalumas.

2. Organizacinė struktūra.

2012 metais rajone buvo 39 bibliotekos; iš jų- 35 kaimo filialai, 3 miesto filialai ir 1 viešoji biblioteka. Struktūrinių pokyčių ataskaitiniais metais nebuvo. Bibliotekoje dirbo 5 skyriai: skaitytojų aptarnavimo, spaudinių tvarkymo ir komplektavimo, bibliografijos informacijos ir kraštotyros, vaikų ir jaunimo literatūros, ūkio skyriai. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus sudėtyje veikė žaisloteka, Europos Sąjungos informacijos ir užsienio kalbų skaitykla, renginių svetainė, viešasis interneto prieigos taškas, skaitykla, abonementas. Informacijos, bibliografijos ir kraštotyros skyriuje veikė viešasis interneto prieigos taškas, rankraštynas. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus sudėtyje- periodikos skaitykla, saugykla, abonementas. Spaudinių tvarkymo ir komplektavimo skyriaus žinioje- mainų fondas. Kaimo ir miesto filialuose veikia viešieji interneto taškai.

3. Personalas. Kvalifikacijos kėlimo klausimai.

Rajono bibliotekose dirbo 66 darbuotojai. Etatų visoje rajono bibliotekų sistemoje buvo 66,75, iš jų- 56 bibliotekininkams, kitiems specialistams - 10,75. Viešojoje bibliotekoje buvo 30,25 etato, iš kurių 21- bibliotekininkų, 9,25 etatai priskiriami kitiems specialistams. Miesto filialai turi 5,5 etato, iš kurių- 5 bibliotekininkams, 0,5 etato- ūkinės paskirties. Kaimo filialams skirti 31 etatas, iš kurių- 30 – bibliotekininkams, 1 etatas- ūkinės paskirties. 6 rajono kaimo bibliotekos dirba 0,5 etatu, 15 kaimo filialų dirba 0,75 etatu, visu etatu dirba 14 kaimo filialų. Miestų filialai dirba visu etatu. Personalas metų bėgyje šiek tiek keitėsi: kolektyvą paliko 2 pensinio amžiaus darbuotojai (Obelių miesto filiale ir viešojoje bibliotekoje). Ataskaitiniais metais keitėsi darbuotojos Augustinavos filiale. Patenkinti dviejų viešosios bibliotekos darbuotojų prašymai dėl darbo sutarties nutraukimo. Ryšium su kadru kaita, 2012 metais į kolektyvą priimti trys nauji darbuotojai: vyriausioji buhalterė Raminta Dilienė, informacinių bibliotekinių procesų inžinierius Darius Šiuipys bei Augustinavos filialo vyresnioji bibliotekininkė Irena Kazlauskienė. Rajono bibliotekose dirbo 58 bibliotekininkai. Viešojoje bibliotekoje dirbo 20 bibliotekininkas, 8 kiti specialistai. Miesto filialuose dirbo 5 bibliotekininkai, kaimo filialuose- 33 bibliotekininkas. Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas: su aukštuoju -20, su aukštesniuoju- 30, kitu- 8. Ataskaitiniais metais 19 darbuotojų kėlė kvalifikaciją. Kompetencijų ir gebėjimų tobulinimui rajono bibliotekų darbuotojai dalyvavo projekto „Bibliotekos pažangai“ mokymuose „Bibliotekų svetainių pritaikymas neįgaliesiems ir mobiliesiems įrenginiams“, vaizdo interaktyvioje konferencijoje, įgydami naujų patirčių naudojantis bendravimo programą LYNC. Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mokymuose „Dėstančių ekspertų parengimas mokyti“ dalyvavo viešosios bibliotekos darbuotoja, vedanti mokymus gyventojams. Europos Komisijos Lietuvoje atstovybė organizavo mokymus bibliotekų darbuotojams, kurie dirba su ES informacija, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės Bitės viešojoje bibliotekoje vyko mokymai“ Komplektavimo ir katalogavimo ypatumai: metodiniai, programiniai, organizaciniai sprendimai“, kuruos baigė bibliotekos LIBIS administratorė. 2012 m. rajono

bibliotekininkai dalyvavo tarptautinėse konferencijose: „Pokyčiai bibliotekose - pokyčiams visuomenėje“, „Moderniai visuomenei- naujoviška biblioteka“, kuriose buvo aptarti projekto „Bibliotekos pažangai“ vertinimo rezultatai. Asociacijos „Langas į ateitį“ dešimtmečiui skirtoje konferencijoje „Žinių Lietuva: ką dar turime išmokti?“ pagrindai teigiamai įvertintos rajono bibliotekos, pirmosios viešosios įstaigos, dirbančios informacinės visuomenės tobulinimo kryptimi. Rajono bibliotekų darbuotojai dalyvavo seminaruose darbo saugos, buhalterinės apskaitos, viešųjų pirkimų organizavimo naujų teisės aktų įsisavinimui bei praktiniam panaudojimui darbe. E. Paslaugų pokyčių bibliotekiniuose procesuose seminarai „E. įtrauktis - informacinė visuomenė“, „Bibliotekos paslaugų teikimas visuomenei“, „Viešųjų bibliotekų veiklos optimizavimas“, „Renovuotų savivaldybės patalpų pritaikymas bibliotekoms ir jų veikla“ – tai respublikinių seminarų temos bibliotekų darbuotojams, kurios 2012 m. rajono bibliotekininkai rinkosi kaip sau aktualius ir reikalingus.

4. 2012 metų gyventojų bibliotekinio aptarnavimo statistikos rodikliai.

(KF- kaimo filialai; MF- miesto filialai; VB- viešoji biblioteka)

	Vartotojų skaičius		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	9397	9236	- 161
MF	2137	2092	- 45
VB	3785	3795	+ 10
Viso rajone	15319	15123	- 196

	Lankytojų skaičius		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	166894	155570	- 11324
MF	35613	34565	- 1048
VB	63285	63484	+ 199
Viso rajone	265792	253619	- 12173

	Gyventojų aptarnavimo %		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	47,9	51,8	+3,9
MF	52,3	55,6	+3,3
VB	29,6	31,9	+2,3
Viso rajone	42,0	45,2	+3,2

	Dokumentų fondas		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	200893	195551	- 5342
MF	47981	46964	- 1017
VB	87904	89202	+ 1298
Viso rajone	336778	331717	- 5061

	Dokumentų gautis		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	5206	4447	- 759
MF	1006	1128	+ 122
VB	2180	2428	+ 248
Viso rajone	8392	8003	- 389

	Dokumentų išduotis		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	440234	429592	- 10642
MF	76210	79445	+ 3235
VB	143245	143416	+ 171
Viso rajone	659689	652453	- 7236

	Interneto lankytojai		
	2011 m	2012 m.	Pokytis
KF	62381	63938	+1557
MF	10884	9878	- 1006
VB	15277	14440	- 837
Viso rajone	88542	88256	- 286

Atlikus bibliotekų lankytojų analizę, matyti, kad bibliotekose jų mažėjo dėl rajono gyventojų skaičiaus mažėjimo. 2011 metais gyventojų rajone buvo 36477, 2012 metais 33466, t.y. per ataskaitinius metus gyventojų rajone sumažėjo 3011. Rajono bibliotekose vartotojų sumažėjo 196, iš jų- 161 kaimo filialuose. Gyventojų aptarnavimo procentas ataskaitiniais metais siekė 45,2 arba šis rodiklis išaugo 3,2, lyginant su 2011 metais. Bibliotekų lankomumas rajone siekia 15,9 karto. Kaimo bibliotekų lankomumas 16,8, miesto filialuose 14,8, viešojoje bibliotekoje 14,2 karto. Internetu rajono bibliotekose naudojosi 5467 vartotojai, arba 22 daugiau, nei 2011 metais. Interneto lankytojų rajono bibliotekose 88256. Pastebėta, kad interneto lankytojų ataskaitiniais metais miesto filialuose sumažėjo. Kaimo filialuose - tiek naujų interneto vartotojų, tiek lankytojų - padaugėjo. Dokumentų išduoties rodiklis rajone sumažėjo, ypač kaimo filialuose, nes naujų spaudinių pasiūla kaimo bibliotekose yra per menka. Skaitomumo rodiklis rajone 43,1.

5. Finansavimas. Rėmėjai.

2012 metais viešosios bibliotekos finansavimo šaltiniai buvo valstybės, savivaldybės, specialiųjų programų lėšos, projektai, parama.

1.	Lėšos skirtos projektų įgyvendinimui	46600
1.1.	Viešoji Biblioteka	14900
	Savivaldybės (dalinis koefinansavimas)	1900
	Kiti fondai	13000
1.2.	NVO	27500
	Savivaldybės	6500
	Kiti fondai	21000

1.3.	Lėšos iš kitų savivaldybės programų	4200
	Renginiams	3600
	Etninės kultūros plėtrai	600
2.	Gauta iš savivaldybės biudžeto	1364699
2.1	Darbo užmokesčiui	904600
2.2	Soc.draudimui	294000
2.3	Ryšiams	38323
2.4	Transportui	4335
2.5	Spaudiniams	40600
2.6	Kitos prekės	6279
2.7	Komandiruotės	208
2.8	Kvalifikacijos kėlimui	253
2.9	Komunalinėms paslaugoms	42100
2.10	Kitoms paslaugoms	29475
2.11	Darbdavio soc.parama	4526
3.	Specialių programų lėšos	10599
3.1	Ryšiams	1458
3.2	Komunalinėms paslaugoms	2124
3.3	Kitoms prekėms	3561
3.4	Kitoms paslaugoms	3456
4.	Gauta iš valstybės biudžeto	74958
4.1	Kultūros ministerijos lėšos (Knygoms)	74500
4.2	Darbo politikos formavimas ir įgyvendinimas	458
5.	Gauta parama	3968
6.	Gautas turtas	194610
6.1	Iš projekto "Bibliotekos pažangai"	75216
6.2	Iš kitų šaltinių	119394
	IŠ VISO BIBLIOTEKA GAVO LĖŠŲ	1473324
	IŠ VISO NVO GAVO LĖŠŲ	27500
	IŠ VISO GAUTA TURTO	194610

Pagrindinis rėmėjas - Spaudos, radijo, televizijos rėmimo fondas- rajono viešajai bibliotekai užprenumeravęs 49 pavadinimų periodinius leidinius. Šio fondo dėka gauti 899 egz. nauji periodiniai leidiniai. Biblioteką naujomis knygomis rėmė knygų autoriai, Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacija, VDU, Naujosios Romuvos fondas, LR Kultūros ministerija, Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centras, leidykla „Humanitas“, dailininkų sąjungos leidykla, LR Seimo kanceliarija, VšĮ Europos parkas, Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija ir kt. Ataskaitiniais metais Rokiškio viešajai bibliotekai savo asmenines bibliotekas dovanojo kraštiečiai filosofas Bronius Deksnys (374 egz.) ir rokiškietė Zita Jodeikienė (120 egz.) . Gražia paramos iniciatyva

nustebino Vilniaus Martyno Mažvydo bibliofilų klubas ir jo vadovas prof. Domas Kaunas, Čedasų filialui padovanojęs 292 egz. naujos grožinės literatūros kūrinių. Rajono savivaldybė visoms bibliotekoms dovanojo „Valsčių“ serijos knygos „Panemunėlis“ 1 ir 2 dalis. Rokiškio rajono Vietos veiklos grupė kaimų ir miestų bibliotekoms skyrė naujų rajono plėtrai skirtų leidinių. Finansinę paramą knygos „Liudo Dovydeno bibliografija“ leidimui suteikė rašytojo sūnus, fotomenininkas Jonas Dovydenas. Ataskaitiniais metais įmonė „Rokiškio sūris“ rėmė ne vieną renginį savo produkcija. Kunigo švietėjo Jono Katelės paramos labdaros fondas rėmė vaikų ir jaunimo skaitymo skatinimui skirtus renginius. Rėmėjas, fizinis asmuo viešajai bibliotekai nupirko spalvotą spausdintuvą. Už sėkmingą dalyvavimą „Bibliotekos pažangos“ projekte bibliotekai padovanota elektroninė skaityklė.

6. Projektinė programinė veikla.

2012 m. viešoji biblioteka įgyvendino 11 projektų, iš kurių – 2 leidybiniai, 8- kultūrinių renginių, 1- informacinės visuomenės plėtros projektas „Bibliotekos pažangai“. Kultūriniam, leidybos projektams finansinė parama gauta iš trijų respublikinių fondų bei programų: LR Kultūros ministerijos Skaitymo skatinimo programos, Kultūros rėmimo fondo bei Spaudos, radijo, televizijos rėmimo fondo. Ataskaitiniais metais Viešoji biblioteka kartu su joje veikiančiomis NVO įsisavino 46600 Lt projektinių lėšų. Visiems bibliotekos vykdomiems projektams rajono savivaldybė skyrė dalinį finansavimą iš Europos ir kitų fondų projektams finansuoti skirtų lėšų. Biblioteka vykdė tęstinio projekto „Bibliotekos pažangai“ veiklas, skirtas informacinių technologijų panaudojimo, gyventojų kompiuterinio raštingumo tobulinimui. Šio projekto tęstinėms veikloms biblioteka gavo kompiuterinės įrangos už 75216,02 Lt. iš projekto valstybės bei M. B. Geitsų fondo lėšų bei nematerialiojo turto už 119383,79 Lt iš Microsoft organizacijos kaip dovaną programinės įrangos (120 vnt. licencijų). Sėkmingas viešajai bibliotekai buvo respublikinis konkursas „Gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymo bibliotekose stiprinimas“, kurio rezultate viešoji biblioteka įgijo mobiliąją klasę, skirtą gyventojų IT mokymams.

Projektų sąrašas: (pavadinimas, įgyvendinimo data, projekto vadovas, lėšos, finansavimo šaltinis)

1.	Kultūrinė-literatūrinė programa :Sugrįžimai, staigmenos ir atradimai	2012	Daiva Vilkickienė Viešoji biblioteka	3000,00 300,00	Kultūros rėmimo fondas; Rokiškio rajono sav.
2.	Bibliografijos rodyklės „Išeivijos rašytojas Liudas Dovydenas“ išleidimas	2012	Bibliogr. skyriaus vedėja Rita Viskaitienė Viešoji biblioteka	5000,00 500,00	Kultūros rėmimo fondas; Rokiškio rajono sav.

3.	Kultūros atodangos Juozo Keliuočio kūrybiniame palikime (renginių ciklas)	2012	Pirmininkė Alicija Matiukienė J. ir A.Keliuočių palikimo studijų centras	5000,00 500,00	Kultūros rėmimo fondas; Rokiškio rajono sav.
4.	„Romuvos keliais“	2012	Pirmininkė Alicija Matiukienė J. ir A.Keliuočių palikimo studijų centras	16000,00 5300,00	VĮ spaudos, radijo ir telev. rėmimo fondas; Rokiškio rajono sav.
5.	„XVI-oji Aukštaitijos regiono lėlių teatrų šventė „Kai atgyja lėlės 2012“	2012	Nadiežda Ivanova Viešoji biblioteka LBD Rokiškio skyrius	600,00 350,00	Rokiškio rajono sav.
6.	Respublikinė „Poezijos pavasaris 2012 „ šventė	2012	Pirmininkė Salvinija Kalpokaitė Rokiškio raj. literatų klubas „Vaivorykštė“	350,00	Rokiškio rajono sav.
7.	„Sveikata. Jos nupirkti negalime“	2012	Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Snieguolė Galvelienė Viešoji biblioteka	600,00	Rokiškio raj.savivaldybės adm. Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
8.	Adventinių literatūrinių-muzikinių vakarų su knyga ciklas	2012	Direktorės pavaduotoja Daiva Vilckienė	5000,00	LR Kultūros ministerija

	„Baltos ramybės ir laukimo akimirkos“		Viešoji biblioteka	500,00	Rokiškio rajono sav.
9.	Etninė-literatūrinė programa „Žiemos šarmoj sustokim pagalvoti“	2012	Direktorės pavaduotoja Daiva Vilckickienė Viešoji biblioteka	600,00	Rokiškio rajono sav.
10.	Literatūrinei Juozo Keliuočio premijai. Žurnalui „Prie Nemunėlio“ leidybai	2012	Direktorė Alicija Matiukienė Viešoji biblioteka	2000,00 1000,00	Rokiškio rajono sav.
	Iš viso: t.t. viešoji biblioteka NVO			46600,00 19100,00 27500,00	
11.	Bibliotekos pažangai (Gauta turtu)	2012	Kompiuterinė technika Programinė įranga	75216,00 119394,0	Valstybės lėšos, M. B. Geitsų fondas Microsoft
			Viso projektinių lėšų:	241210,00	

7. Dokumentų fondų formavimo aspektai.

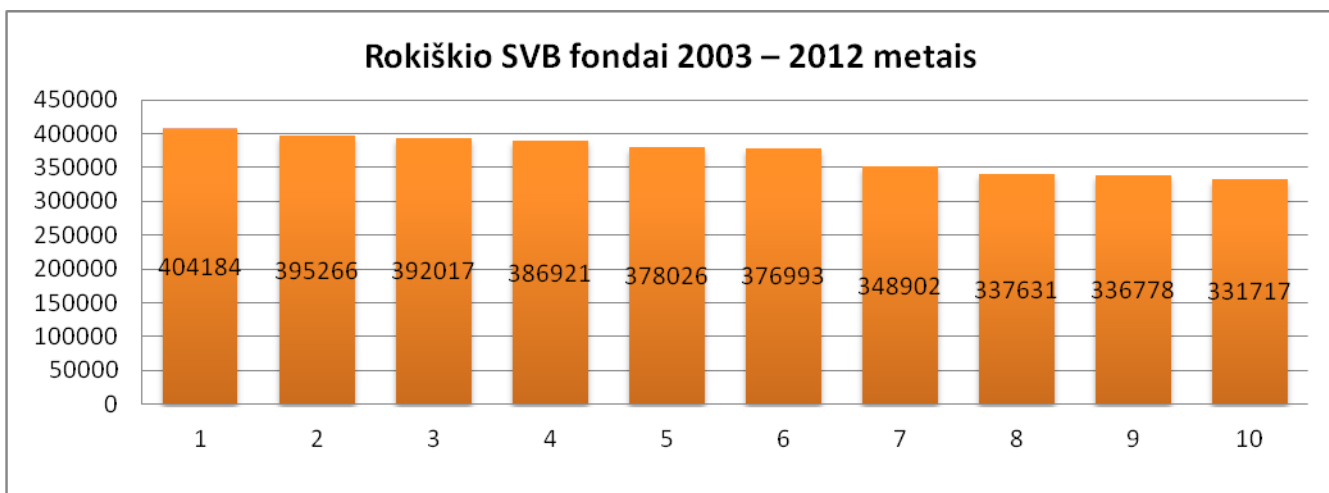
2012 metais viešoji biblioteka naujus leidinius įsigijo pagal Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos ir Rokiškio Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos pasirašytą sutartį, vykdamas Ministerijos programos „Visuomenės informacinis aprūpinimas ir viešosios informacijos sklaida“ priemonę „Skaitymo skatinimo visuomenėje priemonės ir jų įgyvendinimas“. Iš valstybės biudžeto dokumentų įsigijimui buvo skirta 74500,00 Lt. Periodinių leidinių prenumeratai skirta 40600,00 Lt iš savivaldybės lėšų. Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka kaupia universalų, jos vartotojų poreikius atitinkantį, spaudinių ir kitų dokumentų (natų, rankraščių, garsinių, vaizdinių, kartografinių, elektroninių) fondą. Komplektuojant fondus, atsižvelgiama į

įvairius vartotojų poreikius ir turimus išteklius. Siekiama kuo racionaliau panaudoti gautas lėšas ir įsigyti kuo daugiau pavadinimų, o ne egzempliorių, kad kuo platesniam vartotojų ratui būtų pateikta reikalingų naujų dokumentų. Nuo 2010-ųjų fondo mažėjimas yra labai nežymus, todėl galima teigti, kad fondų mažėjimas stabilizavosi. Ataskaitiniais metais, siekiant pasiruošti pilnai automatizuoti fondų apskaitą, didelis dėmesys buvo skiriamas filialų fondų rekatalogavimui.

Rokiškio SVB fondai 2003 – 2012 metais

SVB Fondas										
Metai	2003	2004	2005	2006	2007	2001	2009	2010	2011	2012
Egz. sk.	404184	395266	392017	386921	378026	376993	348902	337631	336778	331717

Iš viso yra SVB fonde– 331717 egz., 36234 pav.

- viešoji biblioteka – 89202 egz., 33375 pav.
- miesto filialuose – 46964 egz., 12861 pav.
- kaimo filialuose – 195551 egz., 8418 pav.

Lyginat su praėjusiais metais, rajono bibliotekų fondai sumažėjo 5061 egzemplioriumi: miestų filialuose- 1017 egz.; kaimo filialuose – 5342 egz. (tokį mažėjimą lemia tai, kad filialų fondai šiuo metu buvo intensyviai rekataloguojami t.y. atrenkami nereikalingi ir susidėvėję dokumentai). Viešosios bibliotekos fondai, kadangi yra pilnai surekataloguoti ir išvalyti nuo netinkamos naudoti literatūros, pradėjo didėti: 2009 metais - 5 egz., 2010 metais - 2707 egz.; 2011 m. – 2042 egz.; 2012 m. – 1298 egzemplioriais.

Fondo sudėtis: (VB- viešoji biblioteka; MF- miesto filialai; KF- kaimo filialai)

1.2. Iš viso SVB yra grožinės literatūros be periodikos: 198793 egz.; 59,9%

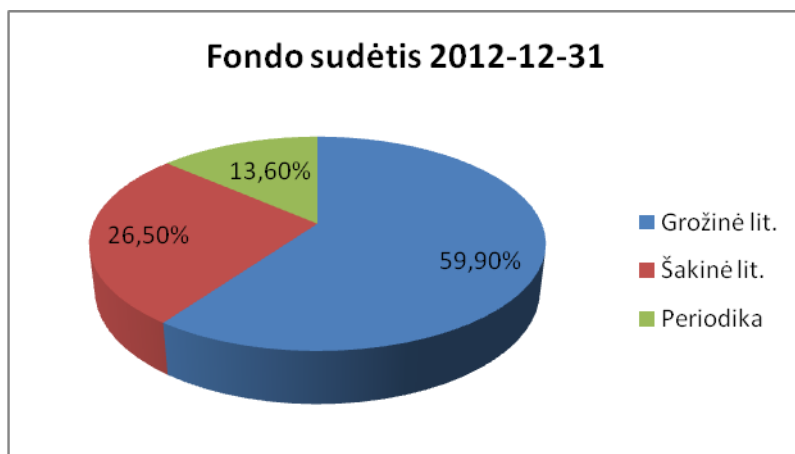
	Iš viso SVB yra grožinės literatūros	
	Fiz. vnt.	%
VB	41999	47,1
MF	28478	60,6
KF	128316	65,6

1.3. Iš viso SVB yra šakinės literatūros be periodikos: 87777 egz.; 26,5 %

	Iš viso SVB yra šakinės literatūros	
	Fiz. vnt.	%
VB	27428	30,7
MF	13752	29,3
KF	46597	23,8

1.4. Iš viso SVB bibliotekose yra 45147 egz. 13,6 % periodinių leidinių : žurnalų – yra 42188 egz. 12,67% , laikraščių – 2959 egz. komplektų - 0,9 % .

	Iš viso SVB yra periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	%
VB	19775	22,2
MF	4734	10,1
KF	20638	10,6

Aprūpinimas dokumentais

- 1 gyventojui tenka dokumentų – 9,9 egz. (iš jų: mieste – 8,7 egz. , kaime -11 egz.)
- 1 gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,54 egz. (iš jų mieste – 0,42 egz.; kaime -0,64 egz.)
- 1 gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dok. – 0,02 egz.; (iš jų mieste – 0,03 egz. ir kaime - 0,02 egz.)
- 1 gyventojui tenka elektroninių dokumentų – 0,005 egz. (iš jų mieste – 0,008 egz. ir kaime – 0,002 egz.).
- 1 vartotojui tenka dokumentų – 23 egz. (iš jų mieste – 23 egz., kaime – 21,2 egz.)
- 1000 gyventojų tenka 9900 egz. dokumentų.

Dokumentų gavimas

3.1 Iš viso per metus įsigyta dokumentų SVB bibliotekose - 18105 egz., 4142 pav.

(naujų 1899 pav.):

- Per metus gavo VB – 3750 egz., 1467 naujų pav.
- Per metus gauta miesto filialuose : 2842 egz. 389 naujų pav.
Per metus vidutiniškai gavo vienas VB miesto filialas – 947 egz., 389 pav.
- Per metus gauta kaimo filialuose: 11513 egz., 680 naujų pav.
Per metus vidutiniškai gavo vienas kaimo filialas- 328 egz., 97 pav.

Lyginat su 2011 metais gauta 2035 egzemplioriais mažiau. Sumažėjimą lėmė 2011 metais gauta parama iš UAB „Alma littera“ (įsigyta 1497 egz.) ir rajono Tarybos sprendimu patvirtinta, tačiau 2012 m. nefinansuota ilgalaikė „Bibliotekų fondų atnaujinimo programa 2011 – 2015 metams“. 2011 metais per šią programą buvo įsigyta 408 egz. naujų knygų.

3.1.1. Per metus įsigyta grožinės literatūros (be periodikos) – 5681 egz., 2551 pav. (naujų 1043 pav.);

- VB – 1580 egz., 1114 pav. (t. sk. naujų 803 pav.)
- Miesto filialuose – 819 egz., 453 pav. (t. sk. naujų 261 pav.)
- Kaimo filialuose – 3282 egz., 1626 pav. (t. sk. naujų 452 pav.)

3.1.2. Per metus įsigyta šakinės literatūros (be periodikos) – 2199 egz., 1436 pav. (iš jų naujų 701 pav.)

- VB – 899 egz., 759 pav. (iš jų naujų 334 pav.)
- Miesto filialuose – 289 egz., 244 pav. (iš jų naujų 114 pav.)
- Kaimo filialuose – 1011 egz., 749 pav. (iš jų naujų 207 pav.)

3.2. Per metus gauta periodinių leidinių: 10225 egz. 155 pav. (iš jų naujų pav.)

- VB – 1271 egz., 148 pav. (iš jų naujų 19 pav.)
- MF – 1734 egz., 85 pav. (iš jų naujų 14 pav.)
vidutiniškai gavo miesto filialas – 578 egz., 55 pav.
- KF – 7220 egz.; 104 pav. (iš jų naujų 21 pav.)
vidutiniškai gavo kaimo filialas – 206 egz., 20 pav.

Nuo 2011 metų visų filialų periodinė spauda registruojama LIBIS PĮ pagalba.

3.3. SVB naujai gautų dokumentų proc. dokumentų fonde – 5,5 %.

- VB – 4,2 %
- Miesto filialuose – 6,1 %
- Kaimo filialuose – 6 %

3.4. Naujai gautų dokumentų rūšys procentais:

- knygos – 42,1 %,
- serijiniai leidiniai – 57,1 %,
- garsiniai regimieji ir elektroniniai dokumentai – 0,8 %,
- natos – 0,06 %
- kiti dokumentai – 0,005 %.

1.5 Lėšos tenkančios dokumentams įsigyti: – 168021,07 Lt.

- Knygoms – 127421,07 Lt.
- CD – 1490 Lt.
- periodinei spaudai – 40600 Lt.

Lyginat su praėjusiais metais, gauta 10988 litais daugiau nei 2011 metais, tačiau padidėjimą lemia tik Kultūros ministerijos skirtos lėšos - jų skirta 37474 litais daugiau, o savivaldybės lėšos, skirtos periodikai 2012 metais sumažėjo 18300 litų, lyginant su 2011 metų finansavimu.

1.6 Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti: 5,02 Lt., lyginat su praėjusiais metais - 0,72 lito daugiau.

- Kultūros ministerijos lėšos vienam gyventojui – 2,23 Lt. Lyginant su praėjusiais metais lėšos padidėjo daugiau nei dvigubai – 1,21 Lt.

Vykdydama supaprastintus viešuosius pirkimus, Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka skelbė apklausas per CVP IS. (centrinė viešųjų pirkimų sistema). Tais atvejais, kai nei vienas iš trijų pakviestų tiekėjų neatsiliepdavo arba nepateikdavo pasiūlymų atskiriems dokumentams pirkti, tie dokumentai buvo nupirkti, pasirenkant tiekėją apklausos būdu. Apklausos būdu pirkti tiesiogiai iš autorių kraštiečių. Valstybės biudžeto lėšų, skirtų bibliotekai dokumentams įsigyti, panaudojimas 2012 metais pagal viešųjų pirkimų būdus ir apimtis:

- Knygoms ir spausdintiems dokumentams įsigyti - 73 010 litų:
  - per CVP IS – 67 254,07
  - apklausos būdu - 5 755,93
- Vaizdo, garso ir elektroniniams dokumentams – 1490 litų
  - per CVP IS – 619,53
  - apklausos būdu - 870,47
- Savivaldybės lėšos – 1,21 Lt. vienam gyventojui,
- Iš kitų šaltinių - 1,58 Lt. vienam gyventojui.

Kaip matome, kiti šaltiniai (parama ir įvairios dovanos) sudaro didžiausią ataskaitinių metų neperiodinių leidinių fondo papildymo dalį. Knygas dovanoja leidėjai, įvairios organizacijos: „Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centras“ perdavė kraštotyrimo leidinio „Prie Nemunėlio“ 184 egz., VŠĮ „Kultūros idėjų centras“ jau antri metai siuntė periodinį leidinį „Aplinka“ – 501 egz., kiekvienais metais nemažai leidinių dovanoja Naujosios Romuvos fondas – 95 egz., Rokiškio rajono savivaldybės administracija bibliotekai nemokamai perdavė „Lietuvos valsčių serijos“ 80 egz. monografijos „Panemunėlis“ už 8533,20 litų. Savo knygas dovanuoja autoriai - kraštiečiai ir kiti autoriai, kurie lankėsi mūsų bibliotekoje: profesorius Domas Kaunas dovanuoja savo naujausią knygą „Bibliotheca Georgii comitis de Plater: Jurgio Platerio biblioteka“; Romualdas Augūnas dovanuoja tris savo foto albumus, Guntulytė Regina – 8 egz., Pivoriūnienė Elvyra – 8 egz., Irena Varnienė – 15 egz., Valentinas Skryvelis – 10 egz., Virgina Šukytė – 4 egz., Vytautas Deksnys - 10 egz., Rimantas Kastanauskas – 4, Alfonsas Kalnietis dovanuoja 8 egz. savo knygų Panemunio filialui.

3.6 Lėšos tenkančios 1000 gyventojų dokumentams įsigyti – 5020 Lt.

3.7 Lėšos tenkančios vienam vartotojui dokumentams įsigyti – 11,11 Lt.

3.8 Vidutinė vieno įsigyto dokumento kaina – 15,92 Lt.

Bendras SVB fondo apyvartos rodiklis - 1,97

- VB fondo apyvartos rodiklis – 1,61
- miesto filialuose fondo apyvartos rodiklis -1,69
- kaimo filialuose fondo apyvartos rodiklis – 2,2

5.2 Fondo panaudojimo koeficientas:

- Bendras fondo panaudojimo koeficientas: grožinės lit. – 0,48; šakinės lit. – 0,13; periodinių leid. – 4,97
- VB fondo panaudojimo koeficientas :grožinės lit. – 0,93; šakinės lit. – 0,18; periodinių leid. – 2,3
- miesto filialuose fondo panaudojimo koeficientas :grožinės lit. – 0,66; šakinės lit. – 0,17; periodinių leid. – 5,4
- kaimo filialuose fondo panaudojimo koeficientas :grožinės lit. – 0,3;šakinės lit. – 0,1;periodinių leid. – 7,1
  - 2012 m. elektroninių įrašų kataloge yra 93877. Per metus parengti 7043 įrašai; iš jų - 4396 analizinių. Bendras kortelinių ir elektroninių įrašų skaičius kataloguose 229062.

8. Paslaugos vartotojams.

Rajono bibliotekose gyventojams teikė šias nemokamas bibliotekines informacines paslaugas: skolino dokumentus į namus, vykdė tarpbibliotekinio abonemento paslaugas, aptarnavo neįgaliuosius skaitytojus, atsakė į vartotojų užklausas, konsultavo lankytojus informacijos paieškos klausimais, organizavo renginius, siūlė vaikų ir jaunimo užimtumui skirtas priemones, vykdė edukacinę veiklą, organizavo anglų kalbos mokymosi klubą. Elektroninių paslaugų plėtrai biblioteka populiarino vartotojams viešosios bibliotekos elektroninį katalogą bei mokė naudotis katalogo galimybėmis ieškant, užsakant, pratęsiant leidinius nuotoliniu būdu. Biblioteka teikė užsienio, nacionalinių bei vietinių informacinių duomenų bazių informacijos paieškos paslaugas. Vartotojai naudojosi nemokamo interneto paslaugomis. Bibliotekose vyko kompiuterinio raštingumo pradžiamokslio, e. bankininkystės, e. deklaravimo, e. valdžios paslaugų mokymai. Viešojoje bibliotekoje buvo teikiama elektroninė teisinė informacija bei konsultacijos Teisingumo ministerijos įsteigtoje viešojoje prieigoje. Dalis paslaugų bibliotekos lankytojams buvo mokamos: dokumentų kopijavimas, skenavimas, faksavimas, laminavimas, spausdinimas, įrišimas, elektroninio skaitytojo bilietai įsigijimas, patalpų nuoma, bibliotekos leidinių platinimas, edukacinės programos. Interaktyvios paslaugos vartotojams: dokumentų užsakymas nuotoliniu būdu, spaudinių rezervavimas, grąžinimo terminų automatizuotas pratęsimas, knygų gražinimo terminų priminimas, savitarnos paslauga, pasinaudojus knygų gražinimo įrenginiu, interaktyvi funkcija „Klausk bibliotekininko“. Savitarnos paslauga 2012 m. pasinaudojo 548 skaitytojai, gražinę bibliotekai 2661 egz. Ir toliau vyksta neįgaliųjų integracija – bibliotekoje jų užsiregistravo 114 (2011 - 109) iš jų 26 (2011 - 29) neregijai. Aklujų draugija Rokiškio rajone vienija 95 narius. Didžioji neregijų dalis – vyresnio amžiaus žmonės, gyvenantys visose rajono seniūnijose. 2012 metais skaitė 29 neregijai, 2011 metais – 29. Jiems išduoti 903 egz. įgarsintų knygų ir periodinių leidinių. 80 % skaitytojų neregijų- pensininkai. Visi jie skaito įgarsintus dokumentus. Brailio raštu knygų negauname, nes nėra nei vieno rajone neregio, mokančio šį raštą. Lietuvos Aklujų bibliotekos Panevėžio filialas per

metus atsiuntė 272 egz. knygų ir periodinių leidinių kompaktinių diskų. Rajono neregiai nesinaudoja kompiuterinėmis programomis - JAWS, kuri sudaro galimybes akliems bendrauti kompiuteriu lietuvių kalba ir programa MAGic silpnaregiams, kuri leidžia padidinti bet kurios ekrano vietos vaizdą, palengvindama darbą kompiuteriu silpniau matantiems žmonėms. Neįgaliesiems knygas neša ne tik socialiniai darbuotojai ar artimieji, bet ir bibliotekininkės. 2012 metais namuose buvo aptarnaujami 7 neįgalieji.

9. Informacinės visuomenės plėtros veikla.

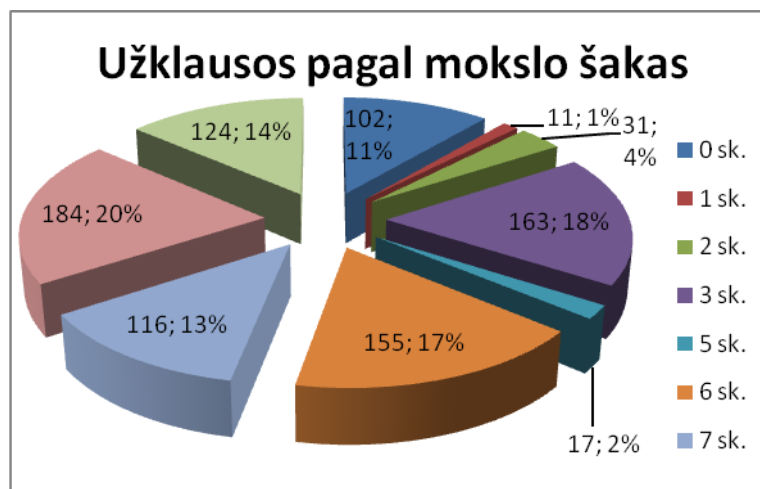
Biblioteka dalyvauja LIBIS analizikos posistemės kūrimu, sudaroma lokali kompiuterinė periodinių leidinių straipsnių bazė, straipsnių iš „Gimtojo Rokiškio“ įrašai siunčiami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Nuo 2007 m. sausio 1 dienos informacija minėtame banke tapo laisvai prieinama visiems, kas įgalino skaitytojus susirasti reikalingą informaciją savarankiškai. Į kompiuterinę periodinių leidinių straipsnių bazę traukiami įrašai ne tik iš rajoninio laikraščio „Gimtasis Rokiškis“, bet ir iš kitų periodinių bei kitų leidinių. 2012 metais lokali kompiuterinė periodinių leidinių straipsnių bazė papildyta 4396 įrašais, kurių 2815 iš rajoninio laikraščio „Gimtasis Rokiškis“ ir 1581 - iš kitų leidinių (periodinių, tęstinių, knygų, elektroninių dokumentų), viso 168 pavadinimų. Iš jų 989 įrašai iš periodinės spaudos ir 592 – iš kitų leidinių. 2013 metų pradžiai lokaloje periodinių leidinių straipsnių bazėje jau buvo 48098 įrašai. 2012 metais į NBDB išeksportuota 1517 įrašų, t.y. 191 įrašu mažiau nei 2011 metais. Per 2012 metus Viešojoje bibliotekoje automatizuotai parengta 7043 įrašai. O viso Rokiškio VB elektroniniame kataloge 2013 metų pradžiai buvo 93877 bibliografiniai įrašai.

Jeigu skaičiuoti bendrą įrašų skaičių tiek automatizuotame, tiek korteliniame bibliotekos kataloge, 2013 m. pradžia būtų 229062. Skaitytojams reikalinga naujausia informacija, kurią galima surasti jau tik kompiuterinėse duomenų bazėse. Atsakant į skaitytojų pateikiamas užklausas, vis dažniau naudojama Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), kuriame visų respublikos bibliografų. Tradicinės sisteminė straipsnių, citatų bei kraštotyros kartotekos jau nebepildytos. Kraštotyros kartoteka dar keletu atvejų pasitarnavo, atsakant į skaitytojų pateikiamas užklausas. Nuolat pildoma ir redaguojama tik „Rajono įžymių žmonių kartoteka“ ir „Rajono įžymių datų kartoteka“, į kurias 2012 m. įjungtos 24 kortelės. Čia sukaupta informacija apie 1385 kraštiečius. Šiose kartotekose sudėta 2883 vnt. kortelių. Pagrindinis šių kartotekų šaltinis – naujausi informaciniai leidiniai bei informacija periodikoje. Šios kartotekos pasitarnauja, kasmet rengiant „Rokiškio rajono įžymių datų kalendorius“. Bibliotekos kompiuterizacija iš esmės pakeitė jos siūlomas paslaugas bei jų efektyvumą. 2012 m. sukurtas naujas Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos interneto puslapis, pritaikytas naudotis ir neįgaliesiems. Jis sudarė galimybes pasinaudoti bibliotekos elektroniniu katalogu, net neatvykus į biblioteką. Čia galima gauti informaciją apie bibliotekoje esančius leidinius, kurie jau pateko į elektroninį katalogą. Straipsnių iš įvairių periodinių leidinių aprašus taip pat galima čia surasti. Kadangi puslapis pradėjo veikti tik birželio mėn., todėl unikalių jo lankytojų skaičius nėra didelis – 2717, o apsilankymų iš viso – 4838.

Skaitytojams suteikiama galimybė pasinaudoti teisinių dokumentų duomenų baze INFOLEX, bei Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB). Jose lankytojai ieškojo operatyvios informacijos jiems rūpimais klausimais. Tačiau lankytojai nori gauti visą reikalingą informaciją vietoje, o mes kartais jiems galime pateikti tik reikalingos literatūros sąrašą, o pačių šaltinių, deja, mūsų bibliotekoje nebuvo. Trūko specialios literatūros kai kuriais technikos, psichologijos, vadybos, socialinio darbo, profesinio orientavimo, kai kuriais užsienio šalių politikos klausimais.

Teminės užklauskos pagal mokslo šakas pasiskirstė taip:

0 sk.	1 sk.	2 sk.	3 sk.	5 sk.	6 sk.	7 sk.	8 sk.	9 sk.
102	11	31	163	17	155	116	184	124

Lyginant su kitais metais, keitėsi užklauskų struktūra: šįkart daugiausia užklauskų pateikta kalbotyros ir literatūros mokslo klausimais – 184, kas sudaro 20 % visų pateiktų užklauskų. 163 užklauskos (18 %) buvo visuomenės mokslų klausimais, 155 (17 %) - technikos m., medicinos ir žemės ūkio klausimais, 124 (14 %) – istorijos bei geografijos, 116 (13 %) - meno bei sporto, **102** (11 %) - bendrojo skyriaus ir t.t. Įvairiais kraštotyros klausimais pateikta 493 bibliografinės užklauskos, kas yra 40 užklauskų daugiau nei 2011 m. Kiekvienais metais didėjantis tokių užklauskų skaičius rodo nuolatinį skaitytojų susidomėjimą savo krašto istorija, dabartimi, įžymiais rokiškėnais ir pan. Didžiąją jų dalį sudarė rajono laikraščio žurnalistų bei rajono bibliotekininkų pateiktos užklauskos. Kiekvienais metais mažėjantis vidurinių mokyklų moksleivių užklauskų skaičius rodo, kad jie daugiau informacijos ieško interneto puslapiuose savarankiškai.

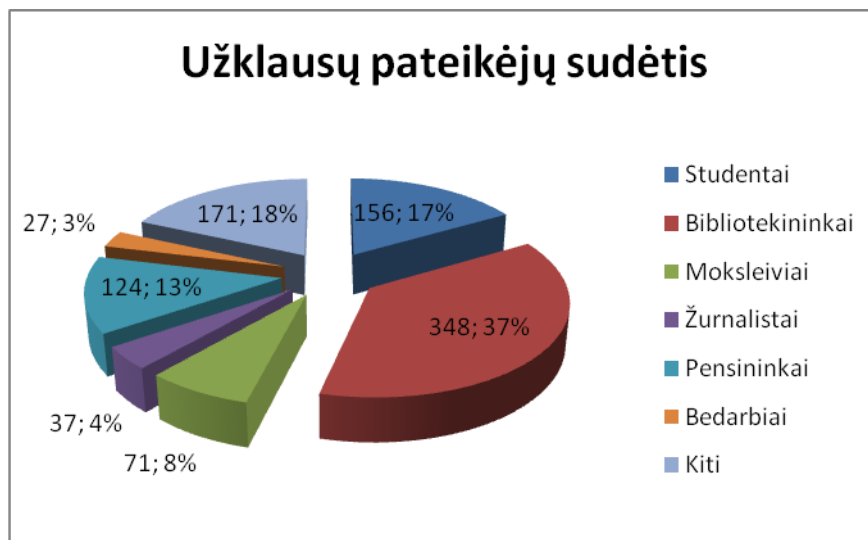
Į 142 užklauskas atsakyta, pasinaudojus internetu. Devynios skaitytojų užklauskos pateiktos ir atsakytos elektroniniu paštu per bibliotekos interneto puslapio paslaugą „Klausk bibliotekininko“. Per 50 užklauskų persiūsta į skaitytojų aptarnavimo skyrių su prašymu pratęsti leidinių grąžinimo laiką. Telefonu atsakyta į 45 skaitytojų užklauskas.

Kasmet mažėja moksleivių pateikiamų užklauskų skaičius: suaugusieji skaitytojai pateikė 866 užklauskas, o moksleiviai – tik 68. Profesiniu požiūriu daugiausia užklauskų – 348 (37 %) - pateikė bibliotekininkai, padedantys atsakyti užklauskas savo aptarnaujamo mikrorajono skaitytojams, o tai yra 101 užklausa daugiau nei 2011 m. 156 užklauskas pateikė studentai. Daugeliu atvejų tai buvo Panevėžio kolegijos Rokiškio filialo studentai, kitų aukštųjų mokyklų studentai neakivaizdininkai. Daugmaž vienodas išlieka rajono laikraščio „Gimtasis Rokiškis“ žurnalistų pateiktų užklauskų skaičius - 37. Pensininkų užklauskų skaičius padidėjo nuo 110 iki 124. Kalbant apie užklauskų tikslus, studentams daugiausia reikalinga literatūra rašyti referatams, įvairiems projektiniams darbams, pasiruošimui egzaminams. Moksleiviai daugiau domėjosi stojimo į aukštąsias mokyklas sąlygomis, ieškojo literatūros lietuvių kalbos brandos egzaminams. Pensininkams, bedarbiams reikalingos įvairių lengvatų, pašalpų gavimo sąlygos, įvairi literatūra savišvietai, ypatingai netradicinės medicinos, sodininkystės bei daržininkystės tematika.

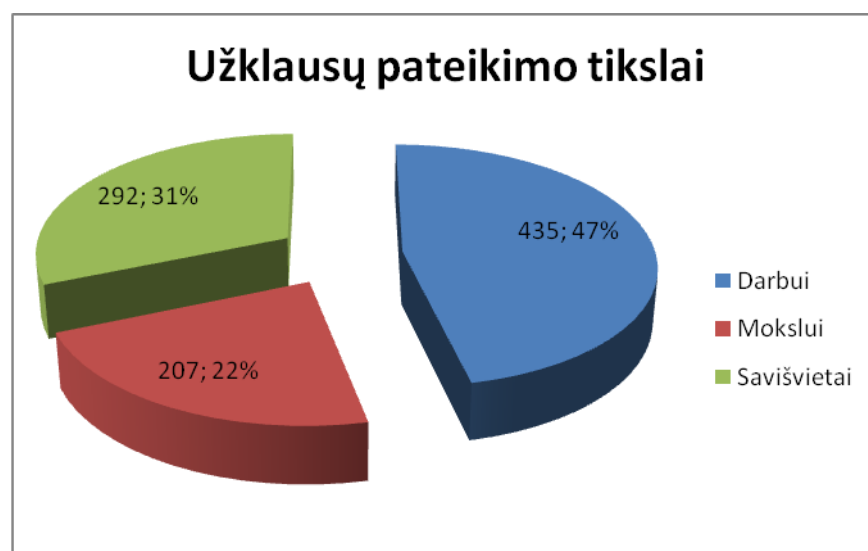
Užklausų pateikėjų sudėtis

Studentai	Bibliotekininkai	Moksleiviai	Žurnalistai	Pensininkai	Bedarbiai	Kiti
156	348	71	37	124	27	171

Užklausų pateikimo tikslai

Darbui	Mokslui	Savišvietai
435	207	292

Kalbant apie skaitytojų pateikiamų užklausų tikslus, reikėtų paminėti, kad ženkliai padidėjo užklausų darbo bei savišvietos tikslais, tačiau sumažėjo jų skaičius, skirtų mokymosi tikslams.

Į skaitytojų pateikiamas užklausas atsako ir filialų darbuotojai. Lyginant su 2011 metais, atsakytų užklausų skaičius nežymiai sumažėjo: miestų filialuose atsakyta į 1863 užklausas, kas yra

965 užklausom mažiau. Tuo tarpu kaimų filialuose atsakyta į 5150 užklausų, o tai yra net 433 daugiau nei 2011 m. Viešosios bibliotekos užklausų skaičius taip pat padidėjo nuo 2982 iki 3240. Vienam miesto filialui teko vidutiniškai 621 skaitytojų užklausa, o daugiausia jų atsakė Pandėlio miesto filialo darbuotojos – 1308, Rokiškio – 342, Obelių – 213. Vidutiniškai vienam kaimo filialui teko 147 skaitytojų užklausa. Daugiausia atsakė Salų biblioteka – 516, Panemunėlio g. st. biblioteka – 379, Martynonių – 310, Konstantinavos – 279, Lukštų - 211, Laibgalių – 209, Bajorų ir Žiobiškio – po 193, Kriaunų - 176 ir t.t.

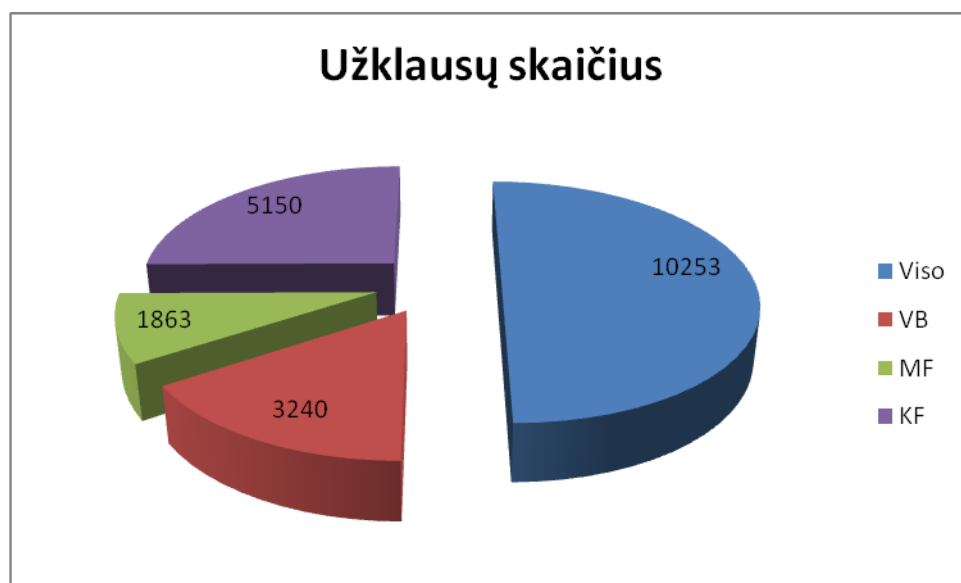
Dauguma užklausų buvo teminės, o tematika jų labai įvairi. Jeigu Viešojoje bibliotekoje pagrindiniai užklausų pateikėjai buvo rajono bibliotekininkai ir studentai, tai filialuose didesniąją jų dalį sudarė moksleiviai, kurie rinko medžiagą referatams, kitiems darbams apie įvairius rašytojus, dailininkus, muzikus, įvairias istorines asmenybes, liaudies papročius, šventes, etnografiją, ES ir kitas užsienio šalis, vaistažoles. Jaunimas domisi šiuolaikinėmis informacijos technologijomis, kompiuterija, šiuolaikine muzika, sportu, etnografija, tačiau filialuose trūksta literatūros būtent šiomis temomis. Pastaruoju metu pastebima, kad panašios temos, ypač kompiuterijos, vis daugiau pradeda dominti ir vyresnius žmones. Studentai neakivaizdininkai dažniausia klausia įvairiais psichologijos, filosofijos, sociologijos, teisės, ekonomikos, pedagogikos, technikos klausimais. Jeigu bibliotekininkės nesuranda literatūros savo bibliotekoje, kreipiasi į VB bibliografijos informacijos ir kraštotyros skyrių, gal būt todėl šiame skyriuje nuolat didėja bibliotekininkų pateikiamų užklausų skaičius.

Skaitytojų užklausa:

Metai	Viso	VB	Miestų filialuose	Kaimų filialuose
2012	10253	3240	1863	5150

2012 metais rajono bibliotekose atsakyta į 10253 bibliografines užklausas, o tai yra 274 užklausom mažiau negu 2011 metais. Daugiausia jų teminės. Kaip matyti iš lentelės, tiek Viešojoje bibliotekoje, tiek kaimų filialuose atsakytų užklausų skaičius padidėjo, o sumažėjo tik miestų filialuose, lyginant su 2011 m. Užregistruota 59 neigiami atsakymai. Pagrindinė neigiamų atsakymų priežastis – reikalingos literatūros trūkumas arba per mažas egzemplioriškumas. Jeigu įvairių vadovėlių užsakyti tegalime po 1 ar 2 egzempliorius, tai studentams neakivaizdininkams jų reikia gerokai daugiau. Dar viena priežastis - skaitytojams reikalingos literatūros viena ar kita tema daugeliu atvejų tegalime pateikti tik sąrašą, tačiau didesniosios dalies šaltinių mūsų bibliotekoje nėra. Padėti gelbėja pilnatekstė mokslinių straipsnių informacija iš interneto puslapių www.eperiodika.lt, www.elaba.lt, <http://scholar.google.lt>.

2012 metų užklausų pasiskirstymas

Daugelyje bibliotekų, kur netoliese dar yra mokyklos, populiarios organizuojamos pažintinės ekskursijos pirmokams, kurių metu jie supažindinami su sukauptais fondais, jų išdėstymo tvarka lentynose, aptarnavimo tvarka bibliotekoje. Pravedamos taip pat bibliografinės informacinės valandėlės, kurių metu supažindinama su informacijos leidiniais, katalogais, kartotekomis, spaudinių fondo išdėstymu bibliotekoje. Paskutiniaisiais metais, kylant visuomenės išsimokslinimo lygiui, jau didžiausias dėmesys skirtas kompiuterinio raštingumo mokymams.

Kazliškio bibliotekoje parengta literatūros paroda „Biblioteka – jos galimybės ir užmojai“. Kavoliškio biblioteka organizavo valandėlę Kavoliškio mokyklos ikimokyklinės grupės vaikučiams „Kad tarp knygų nepaklystum“. Panemunėlio m. bibliotekoje vyko informacinė valandėlė „Viską sužinau, nes elektroninę periodiką skaitau“, skirta Nacionalinei bibliotekų savaitei. Panemunėlio g. st. bibliotekoje organizuotos bibliografinės pamokos kaip naudotis kartotekomis, katalogais, enciklopedijomis, žodynais, rodyklėmis.

Obelių bibliotekoje vyko informacinė pamoka ketvirtokams, rytmetis su būsimaisiais pirmokais. Pandėlio bibliotekoje vaikams organizuotos informacijos paieškos bibliotekoje pamokėlės „Kodėlčius“. Panemunėlio g. st. bibliotekoje vyko bibliografinės pamokos „Kaip naudotis kartotekomis, katalogais, enciklopedijomis, žodynais, rodyklėmis“.

Internetas

Interneto skaityklos unikalių vartotojų skaičius 2012 m. – 540 (266 suaugusieji, 266 jaunimo ir 115 vaikų iki 14 m.), o tai yra 100 daugiau nei 2011 m. Seansų skaičius - 8865 (vaikų iki 14 m. - 3765, 5100 – suaugusiųjų ir jaunimo). Bendra interneto lankytojų darbo laiko trukmė – seansų trukmė – 9223 val., 19 min. ir 23 s. Vidutinė seanso trukmė – 45 min. ir 6 s.

Ataskaitiniais metais Interneto skaityklos lankytojai ieškojo informacijos referatams bei kitiems darbams, spausdinosi parengtus darbus, įsirašinėjo informaciją į įvairias informacijos laikmenas, naudojos internetinės bankininkystės paslaugomis. Didžiausio susidomėjimo sulaukė internetiniai žaidimai ir virtualus bendravimas. Lankytojams spausdinta 7569 puslapiai tekstinių dokumentų, kurių 258 – spalvotai. Teiktos taip pat dokumentų skenavimo, laminavimo bei faksavimo paslaugos. Nuskenuota 170 dokumentų, faksuota – 14, laminuota – 18, įrišta – 4.

Informacinės visuomenės kūrimo procese bibliotekos veikloje elektroninės informacinės paslaugos yra prioritetinga veiklos sritis, akcentuojant informacinio raštingumo ugdymą, platesnę elektroninių paslaugų asortimentą ir efektyvią skaitytojų informavimo ir aptarnavimo sistemą.

Toliau vykdant projektą „Bibliotekos pažangai“, vesti gyventojų mokymai. Interneto skaityklos darbuotojai labai pravertė pedagoginė kompetencija, vedant šiuos mokymus, o taip pat dirbant su mokyklinio amžiaus interneto vartotojais. Viena grupė mokėsi darbo su programa Picasa 3 pagrindų (8 akademinės valandos), o 6 grupės – „Pradžiamokslio“ (20 akademinė valandų). Mokymų metu supažindinta ir su žiniatinklio bei elektroninių paslaugų pagrindais. Viešojoje bibliotekoje buvo sudarytos 7 grupės, kuriose mokėsi 54 būsimi interneto vartotojai, kurie išklausė visas šio kurso temas, atliko užduotis, todėl jiems įteikti kursų baigimo pažymėjimai. Bendra mokymų grupėse trukmė – 128 val. Individualiai mokyta 72 žmonės, ir bendra mokymų trukmė – 216 val. Didelė paklausa buvo individualių konsultacijų kompiuterių naudojimo klausimais. Jų suteikta 1817, o tokiu būdu konsultuotų žmonių skaičius – 981. Viso rajono bibliotekose kompiuterinio raštingumo 2012 metais apmokyta grupėse 318 gyventojų, individualiai - 1186 gyventojai, suteikta konsultacijų IT klausimais - 9435, konsultuota 5931 žmogus.

2012 m. buvo tęsiami kraštotyros literatūros fondo skaitmeninimo darbai ir suskaitmenintas laikraščio „Rokiškio pragiedruliai“ 1998 m. kompletas.

Lankytojai dalyvavo projekto „Bibliotekos pažangai“ transliacijose ir susitikimuose. Jau metų pradžioje – sausio 10 d. – vyko pirmoji tiesioginė vaizdo transliacija 2012 metais – filmo „1000 galimybių“ premjera. Vasario 1 d. Nacionalinė M.Mažvydo biblioteka organizavo tiesioginę transliaciją, pristatančią Europos skaitmeninės bibliotekos portalą „Europeana“. Organizuota ir akcija bibliotekoje „Savivaldos savaitė bibliotekose“.

Vasario mėn. vyko ir 3 virtualūs susitikimai: su Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu, poetu Marcelijumi Martinaičiu, kino, teatro ir televizijos aktoriumi Juozu Budraičiu bei rašytoju, keliautoju, laidų vedėju Algimantu Čekuoliu.

Iki kovo 1 d. vyko konkursas „Mano krašto portretai“. Į gyvąją krašto enciklopediją „Graži tu mano“ buvo patalpinti 3 straipsniai (žymos), pristatantys mūsų kraštui nusipelnusias asmenybes: „Drožėjas Lionginas Šepka iš Šiaudynės kaimo“, „Broliai Juozas ir Alfonsas Keliuočiai“ ir „Kraštotyrininkas tremtinys Feliksas Mažeikis“.

Spalio 11 d. buvo transliuojamas asociacijos „Langas į ateitį“ seminaras bibliotekininkams „Į pagalbą bibliotekininkui. Naujoji mokymų svetainė www.epilietis.lt“. Taip pat spalio mėn. vyko ir LESTO atstovų susitikimas su senjorais bibliotekoje, kurio metu kalbėta apie taupų elektros energijos naudojimą.

Valstybinės mokesčių inspekcijos Rokiškio poskyrio atstovė mokė pildyti deklaracijas.

Baigiantis projektui „Bibliotekos pažangai“, paskelbtos didžiausią pažangą pasiekusios Lietuvos viešosios bibliotekos. Džiugu pažymėti, kad Rokiškio rajono savivaldybės J.Keliuočio viešoji biblioteka nominuota net dviejose kategorijose. „Mokslingiausiosios bibliotekos“ nominacijoje apdovanotos trys bibliotekos, pasiekusios geriausių rezultatų gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymų srityje. Savivaldybių bibliotekų kategorijoje ir nugalėjo būtent mūsų biblioteka.

Nominacijos „Už sėkmingą atstovavimą“ laurus pasidalino taip pat trys bibliotekos. Rokiškio J.Keliuočio viešoji biblioteka apdovanota už atstovavimo veiksmus, išsaugant Pandėlio, Kamajų, Panemunėlio bibliotekas viešosios bibliotekos pavaldume, vykstant daugiafunkcinių centrų kūrimo rajone procesui.

10.Kraštotyros veikla.

Kraštotyros darbas bibliotekoje yra viena iš bibliotekos veiklos prioritetinių sričių. Jos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas visuomenei. Bibliotekos tikslas – rinkti ir išsaugoti rankraštinę bei publikuotą (spausdintinę, garsinę, vaizdinę) informaciją ateities kartoms. Biblioteka ne tik kaupia informaciją, bet ir užtikrina jos prieinamumą,

rūpinasi informacijos sklaida. Pagrindinės kraštotyros darbo formos: leidinių parodų rengimas, susitikimai su kraštiečiais, knygų pristatymai, popiečių ir kitų renginių organizavimas, kraštotyros bibliografijų rengimas, kraštotyros informacijos sklaida virtualioje erdvėje. Kraštotyros fonduose ir kartotekose atsispindi įvairios visuomenės gyvenimo sritys, aktualijos, įvykių kronikos, medžiaga apie gamtos, kultūros, architektūros paminklus, išnykusius kaimus, vietos papročius, tradicijas, žmones. Bibliotekininkai renka ir kaupia informaciją, kuri turi ne tik išliekamąją vertę, bet yra labai reikalinga, aktuali ir naudinga rajono svečiams. Įrengta kraštiečių rankraščių ekspozicija nuolat atnaujinama. Tai įvairių kultūros veikėjų biografiniai dokumentai, tarnybinės-visuomeninės veiklos dokumentai, kūrybinės veiklos dokumentai, įvairi korespondencija bei ikonografija. Viešojoje bibliotekoje nuolat kaupiami ir tvarkomi ne tik kraštiečių rankraščių archyvai, bet ir įvairių bibliotekos renginių nuotraukų archyvas. Saugomi čia ir kai kurių kraštiečių bei kitų asmenų dovanoti leidiniai bei kiti eksponatai. Reikšmingą vietą kraštotyros literatūros fonduose užima ir rankraštiniai kraštotyros darbai. 2012 metais Viešosios bibliotekos Bibliografijos informacijos ir kraštotyros skyriuje parengti 2 kraštotyros darbai. 2012 m. parengti 46 kraštotyros darbai: 41 – kaimų filialuose, 3 – miestų filialuose ir 2, jau minėti, Viešojoje bibliotekoje. Kraštotyros darbai rengti žymių kraštiečių jubiliejinėms datoms paminėti, Rokiškio krašto garbės piliečių atminimui įamžinti. Čia talpinama įvairi rankraštinė medžiaga, ikonografija, straipsnių iš įvairių periodinių leidinių kopijos, medžiaga iš įvairių interneto tinklapių. 2012 m. buvo minimos kraštiečio išėivijos rašytojo Juozo Tininio 105-osios gimimo metinės. Ta proga parengtas kraštotyros darbas „Išėivijos rašytojas Juozas Tininis“ (105-osioms gimimo metinėms). Antrasis darbas skirtas technologijos m. daktaro, AB „Rokiškio sūris“ direktoriaus, Rokiškio krašto garbės piliečio Antano Trumpos 70-osioms gimimo metinėms „Rokiškio krašto garbės pilietis Antanas Trumpa“. Atsižvelgiant į lankytojų poreikius, saugoma kraštotyros medžiaga sisteminama taip, kad vartotojams būtų patogiau naudotis. Straipsnių iš respublikinės spaudos apie Rokiškio kraštą kopijos saugomos teminiuose aplankuose, kuriuose yra medžiaga apie krašto praeitį ir dabartį, gamtą, kultūros, istorijos, architektūros, dailės, archeologijos paminklus, krašto turizmą, lankytinas vietas, įvairias miesto įmones, žymius žmones ir t.t. Visuose filialuose taip pat renkama medžiaga apie įžymius to krašto žmones, knygnešius, tremtinius, kultūros bei gamtos paminklus, kitas lankytinas vietas, esamas kultūros, švietimo įstaigas, bažnyčias ir pan. Sriubiškių bibliotekoje renkama medžiaga apie kraštietį filologą, foto žurnalistą Juozą Grikienį, kraštotyros rinkėją, tautodailininką Leoną Juozonį. Kamajų bibliotekininkė renka medžiagą apie kraštiečius matematiką, MA narį Henriką Pragarauską, inžinierių, buvusį Lietuvos geležinkelių vyr. direktorių Feliksą Dobkevičių, hab. technikos m. daktarą Bronių Bakšį, biomedicinos m. daktarą, LŽI mokslo darbuotoją Algimantą Magylą, docentą Stasį Mickūną, fotografą Antaną Gylį. Panemunėlio m. bibliotekoje renkama medžiaga apie kraštietį dailininką ir poetą Juozą Vaičionį, Duokiškio bibliotekoje – apie kraštietį aktorį, režisierių bei dailininką Bronių Gražį, Martynonių bibliotekoje – apie kraštietę poetę Valeriją Inčiūraitę. Kriaunų bibliotekoje surinkta medžiaga apie kraštietę liaudies eiluotoją Anelę Ališauskienę. Juodupės bibliotekoje renkama medžiaga apie buvusį Juodupės gimnazijos direktorių Petrą Marcijoną. Aukštakalnių bibliotekoje renkama medžiaga apie Aukštakalnių kaimą ir jo žmones. Pakriaunių bibliotekoje surinkta medžiaga apie kraštietę biologijos m. daktarę Meletelę Makutėnaitę-Navalinskienę. Konstantinos bibliotekoje papildyti Stasio Pavilionio, Zitos Kemeklienės, Broniaus Kalniečio, Onos Stakėnienės, Jono Ražinsko prisiminimai. Salų bibliotekininkė renka medžiagą apie savo apylinkės amatininkus, Gučiūnų kaimą, apie kraštiečius V.Kandrošką, V.Trumpicką, V.Gečių. Verksnionių bibliotekoje renkami atsiminimai apie Krylių mokyklą. Čivylių bibliotekoje parašyta Čivylių bei Mičiūnų kaimų istorijos, baigiama rašyti Čivylių bibliotekos istorija. Parengta taip pat ir trumpa Pakriaunių bibliotekos istorija. Parašyta ir Laibgalių

bibliotekos istorija, kuri vis dar pildoma. Panemunio bibliotekininkė parengė 2 kraštotyros darbus: „Vaikų rašytoja Virginija Šukytė-Genienė“ ir „Eiliuotojas Artūras Genys“. Žiobiškio bibliotekoje parengtas darbas „Žiobiškio bažnyčia – 100 metų istorijoje“. Aleksandravėlės bibliotekoje surinkta medžiaga ir parengtas darbas apie kraštiečių, astronomą Aloyzą Pučinską.

Ryšiai su kraštiečiais

Jau eilę metų rajono bibliotekos palaiko ryšius su žymiais iš to krašto kilusiais literatais, menininkais, mokslo, kultūros, visuomenės veikėjais, organizuoja susitikimus su jais, jų kūrybos pristatymus. Palaikomi ryšiai ir su įvairiais kolektyvais, bibliotekomis. Viešosios bibliotekos darbuotojų bendradarbiaujama su poetais Rimgaudu Graibum, Arvydu Geniu, Sigitu Parulskiu, žurnaliste ir publiciste Elena Kurklietyte, dailininku Danu Andriulioniu, kraštotyrininkais Venantu Mačiekum, Jonu Rudoku, Pranu Žagariu, filosofu Broniumi Deksniu ir kt. Glaudūs ryšiai sieja ir su Vilniaus rokiškėnų klubu „Pragiedruliai“.

Filialų darbuotojos palaiko ryšius su savo kraštiečiais, su įvairiais kolektyvais, bibliotekomis: Jūžintų biblioteka bendradarbiauja su Dusetų literatų klubu „Atgaiva“, Kamajų bibliotekininkė užmezgė ryšius su J.Tumo-Vaižganto muziejumi Kunigiškiuose. Laibgalių bibliotekininkė palaiko nuolatinį ryšius su Anykščių rajono Ažuozerių, Zarasų rajono Dusetų miestelio K.Būgos bei Utenos rajono Kaniukų bibliotekomis, užmezgė ryšius su Biržų neįgaliųjų draugijos literatų klubu „Svajokliai“. Martynonių biblioteka bendradarbiavo su Rokiškio krašto muziejumi, rengė bendras edukacines pamokas.

Pakriauinių bibliotekininkė bendradarbiauja su rašytoju Alfonsu Daniu bei jo žmona tautodailininke Birute Daniene, gydytoju prof. Jurgiu Daniu, biologijos m. daktare prof. Meletėle Makutėnaite-Navalinskiene. Ragelių biblioteka palaiko ryšius su kraštiečiu profesoriumi, hipertenzijos specialistu lygos prezidentu, habil. medicinos m. daktaru Gediminu Sakalniku, kraštiečiu literatu Antanu Puriuškiu, Konstantinavos bibliotekininkė bendradarbiauja su pirmuoju bibliotekos skaitytoju Algiu Naručiu.

Pandėlio bibliotekininkės bendradarbiauja su kraštiete poete Zita Čepulyte, Obelių - su kraštiečiu Donatu Smalinsku, Jūžintų – su kraštiete poete Jane Grigėniene. Čivylių biblioteka palaiko ryšius su kraštiečiu dailininku Ričardu Nemeikšiu, Laibgalių – su kraštiečiu Gediminu Giriūnu, dailininke fotografe Giedre Voroneckaite-Rein. Panemunio biblioteka palaiko ryšius su kraštiečiais rašytojais Rimantu Šaveliu, Virginia Šukyte-Geniene ir Arvydu Geniu.

11. Vaikų ir jaunimo užimtumas.

2012 m. rajono bibliotekose skaitė 87 % ikimokyklinio – 7 kl. vaikų bei 35 % jaunimo.

	Vaikų ir jaunimo vartotojų statistika					
	Ikimokyklinio a. – 14 m.			Jaunimas 15 – 29 m.		
	2011	2012	Pokytis	2011	2012	Pokytis
VB	946	933	- 13	1076	1440	+ 364
KF	2030	1863	- 167	939	810	- 129
MF	719	705	- 14	351	391	+ 40
Viso rajone	3695	3501	- 194	2366	2641	+ 275

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo literatūros skyrius yra ne tik vaikų ir jaunimo, bet ir jų tėvelių, pedagogų, miesto bendruomenės būrimosi vieta, informacijos, švietimo, kultūros, prasmingo laisvalaikio leidimo, skaitymo centras,

informacinių technologijų (interneto) panaudojimo, užsienio kalbų mokymosi, anglų kalbos būrelio (vadovė mokytoja savanorė Nijolė Jurevičiūtė), individualiai besimokančių, etnoklubo „Ratilis“, lėlių teatro „Padaužiukai“, literatų klubo „Vaivorykštė“ susibūrimų vieta.

2012 m. pagrindinis Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus tikslas buvo sukurti modernią teikiamų bibliotekos paslaugų vartotojams sistemą, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius ir laikmečio reikalavimus. Bibliotekos skyrius įgyvendino pagrindinę misiją – būrė skaitančią visuomenę, vykdė komunikacinius uždavinius, užtikrino laisvą priėjimą prie dokumentų, dalyvavo projekte „Bibliotekos pažangai“ akcijose - jungėsi prie tiesioginių transliacijų internete, dalyvavo „Europrotų kovose“, mokymuose, populiarino knygą ir t.t.. Atsižvelgiant į 2012 metų įžymias datas, jubiliejines sukaktis, informacinės ir žinių visuomenės plėtros, Skaitymo skatinimo, Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programų tąsą, Vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos nacionalinės programos įgyvendinimo, etninės kultūros sklaidą, kūrybiškumo ir naujovių paiešką, daug dėmesio skyrė bibliotekiniam, informaciniam, kultūriniam vartotojų aptarnavimui, skatino aktyvų dalyvavimą žinių visuomenės kūrime, galimybe naudotis informacijos tinklais, duomenų bazėmis; informacijos paieškos ir kompiuterinio raštingumo įgūdžių tobulinimui, vartotojų informacinių reikmių tenkinimu, jaunojo skaitytojo ugdymui bei nacionalinio kultūros paveldo, sukaupto bibliotekoje, išsaugojimui ir jo sklaidai. Tai pasiekti buvo galima diegiant naujas informacines technologijas, teikiant paslaugas, knygas ir išteklius, kurie įgalina visus bendruomenės narius kritiškai mąstyti ir efektyviai naudotis informacija visų tipų laikmenose. Taip pat įtraukiant vaikus ir jaunimą į aktyvų kultūrinį, socialinį, visuomeninį gyvenimą, skatinant meninę saviraišką, plėtojant vaikų ir jaunimo užimtumo, vasaros poilsio bei laisvalaikio iniciatyvas, neformalųjį ugdymą, laiduojant nuolatinį kūrybos procesą, organizuojant įvairius renginius, sudarant sąlygas savarankiškai mokytis užsienio kalbų ir t.t.

2012 m. Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius aktyviai bendradarbiavo su kultūros, švietimo įstaigomis, NVO, VšĮ „Jaunimo centras“, Rokiškio rajono savivaldybės švietimo centru, Panevėžio kolegijos Rokiškio filialu (rengiant pranešimus, dalyvaujant konferencijose), Rudolfo Lymano muzikos mokykla, (pasikviečiant mokytojus ir mokinius muzikuoti renginiuose), vaikų lopšeliais – darželiais: „Pumpurėlis“, „Nyktukas“, „Linelis“; darželiais – mokyklomis: „Ažuoliukas“, „Varpelis“, Juodupės, Kamajų Antano Strazdo, Pandėlio, Rokiškio Juozo Tumo - Vaižganto gimnazijomis, J. Tūbelio, Senamiesčio progimnazijomis, vidurinėmis mokyklomis, Suaugusiųjų mokymo centru, jaunimo NVO, rajono jaunimo sąjunga „Apvalus stalas“, literatų klubu „Vaivorykštė“, VB filialais, „Romuvos“ padalinio biblioteka, rengiant spaudinių parodas ir t.t. Užmegzti tampresni ryšiai su leidyklomis „Nieko rimto“, „Lututė“, „Gimtasis žodis“, žurnalo „Vakaro žvaigždėlė“ redakcija, Europen direct informacijos centrais, VB direktorės A. Matiukienės pagalba Lenkijos institutu Vilniuje, Anykščių, Biržų, Kupiškio, Molėtų, Panevėžio, Ukmergės kitų rajonų, Latvijos Respublikos Jūrmalos, Cesio, Ludzos centrinių bibliotekų bei jų filialų kolegoms. Bendradarbiaujama su bibliotekomis, turinčiomis lėlių teatrų. Biblioteka kartu su partneriais įgyvendino projektą – kultūrinę – edukacinę programą „XVI – oji Aukštaitijos regiono lėlių teatrų šventė „Kai atgyja lėlės 2012“, organizavo renginius, amatų dirbtuves, kūrybines studijas, dalyvavo rajono bei respublikiniuose renginiuose, akcijas: „Padovanok bibliotekai knygą“, rajoninę vaikų ir jaunimo skaitymo skatinimo akciją „Skaitai, kuri, vaidini- Knygos draugas ESI“ „Metų knygos rinkimai“, „Auginkime bibliotekoje knygų medį“, kitus projektus, dalyvavo rengiant kūrybos darbų parodas, etnokultūrinės programas. Ataskaitiniais metais bibliotekininkės daug dėmesio skyrė ne tik mažųjų skaitytojų, bet ir jaunimo vartotojų telkimui, jų aptarnavimui. Mažuosius vartotojus stengėsi sudominti pelėdų kolekcija, žaisloteka, pačių bibliotekininkių pasiūtomis lėlėmis, žaislinėmis, gražiomis spalvotomis knygelėmis, skatino daugiau skaityti, dalyvauti kūrybinėse studijose, amatų dirbtuvėse, Metų knygos, Geriausio

skaitytojo, daugiausia skaitančios klasės rinkimuose, rajoninėje vaikų ir jaunimo skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitai, kuri, vaidini – knygos draugas Esi“. Jos rūpinosi vaikų skaitymo kultūra, padėjo gilinti žinias pagal mokymo programas. Trūkstant programinės, ypač šakinės literatūros, patenkinti visų jaunųjų skaitytojų poreikius buvo sunku. Kadangi po vienu stogu yra VB Rokiškio miesto filialas, todėl, esant reikalui, skaitytojams buvo rekomenduojama kreiptis į šią biblioteką. Vyresnių klasių moksleiviai lankėsi ne tik norėdami praplėsti savo akiratį, gauti programinės literatūros, bet ir dalyvauti renginiuose, konkursuose, savo darbus eksponuoti parodose, susitikti su bendraminčiais. Dalyvavo rašinio konkurse „Jei skaitai, pasaulis po tavo kojom“. Vis dažniau bibliotekos lankytojai naudojami skaityklų paslaugomis, jų dokumentų fondu, informaciniais leidiniais, žurnalais, mažieji - žaisloteka (už skaityklos, žaislotekos darbą, renginių organizavimą, lėlių teatrą „Padaužiukai“, VIP lankytojai naudojami internetu. Vaikai ypač mėgo žaisti kompiuterinius žaidimus. Interneto vartotojų ataskaitiniais metais buvo 678, iš jų 370 vaikų. Lankytojų viso - 5575. Iš jų 3758 vaikai. Lyginant su praeitais metais, interneto prieigos paslaugomis, naudojosi daugiau žmonių. Interneto vartotojų pagausėjo 88, lankytojų (seansų) 316 daugiau nei pernai. Vyko kompiuterinio raštingumo mokymai pažengusiems. Dalyvauta ES struktūrinių fondų paramos projekte „Kompiuterinės žinios ir įgūdžiai visapusiškam tobulėjimui“. Viso viešajame interneto prieigos taške mokėsi 58 vartotojai. Grupėse apmokyta 30, individualiai 28 žmonės. Mokymams skirtos 162 akademinės valandos: grupėse 120, individualiai 42. Teiktos konsultacijos darbo kompiuteriu ir interneto išteklių klausimais. Viso suteikta 298 konsultacijos. Lyginant su praeitais metais suteikta 133 konsultacijom mažiau. Iš to matyti, kad išaugo gyventojų kompiuterinis raštingumas, vis daugiau vartotojų geba dirbti savarankiškai. Lankytojams vaikams organizuotas kompiuterinis piešinių konkursas „Skirtukas mano mėgstamai knygai“, skirtas vaikų knygos diena. Darbelius konkursui pateikė 16 dalyvių. Nugalėtojų darbai publikuojami bibliotekos svetainėje. Dalyvauta projekte E. įgūdžių savaitė 2012, (kovo 15 – 29). Tiesioginėje E. pamokoje (VIP) dalyvavo Suaugusiųjų mokymo centro 19 moksleivių ir 2 dėstytojai Tokiu būdu prisidėta prie pasiekto interaktyvios pamokos dalyvių rekordo. (Vienu metu pamoką stebėjo daugiau nei 5000 dalyvių). Pamokoje Lietuvos informacinių technologijų įmonių vadovai supažindino moksleivius su karjeros planavimu technologijų rinkoje, pristatė IT srities specialistų poreikio augimo tendencijas bei pasidalino asmenine patirtimi, nuo ko pradėti kurti verslą šioje srityje. Bibliotekos lankytojai stebėjo projekto „Bibliotekos pažangai“ tiesioginės transliacijos metu virtualių susitikimų ciklą su visuomenėje gerai žinomais žmonėmis Algimantu Čekuoliu, Marcelijumi Martinaičiu, Juozu Budraičiu.

4.	Viešosios interneto prieigos veikla vaikų ir jaunimo skyriuje	2011 m. įvykdyta	2012 m. planas	2012 m. įvykdyta	Įvykdymas lyginant su 2011 m.
4.1	Interneto vartotojų skaičius. Iš viso	590	595	678	+88
	suaugusių	240	242	308	+68
	vaikų	350	353	370	+20
4.2	Interneto lankytojų (seansų) skaičius. Iš viso:	5259	5300	5575	+316
	suaugusių	1557	1560	1817	+260
	vaikų	3702	3740	3758	+56
4.3	Vartotojų kompiuterinio raštingumo mokymai. Iš viso vartotojų skaičius:	65	34	58	-7
	grupėse	44	16	30	-14

	individuliai	21	18	28	+7
4.4	Suteikti konsultacijų darbo kompiuteriu ir interneto išteklių klausimais. Iš viso:	431	435	298	-133
	Konsultuotų žmonių skaičius	275	277	226	-49
4.5	Vartotojų mokymo naudotis kompiuterine įranga, interneto ištekliais ir kt. Valandų skaičius. Iš viso:	209	96	162	-47
	grupėse val. sk.	100	60	120	+20
	individualiai val. sk.	109	36	42	-67
4.6	Padaryti kopijų vartotojams	1161	1165	1148	-13

Europos Sąjungos informacijos ir užsienio kalbų skaitykloje yra 8 darbo vietos skaitytojams, 2 kompiuteriai. 2012 m. joje apsilankė 528 vartotojai, kuriems, išduota 4614 egz. dokumentų, gauta 40 bibliografinių užklausų, atsakyta į 30. Čia galima rasti literatūros įvairiomis užsienio kalbomis, vaizdo ir garso įrašų, naudotis kompiuteriniu trijų lygių anglų kalbos mokymosi kursu „English+Millennium“, EBSCO duomenų baze. 2013 m. sausio 1 d. šioje skaitykloje buvo 2402 egz. įvairių dokumentų už 23380,89 Lt. Joje yra „Šveicariškų leidinių kertelė“. Gauname šiuos periodinius leidinius vokiečių kalba: „Kunst – Bulletin“, Schwerizer Monatshefte“, „Die Weltwoche“, vokiečių ir rusų kalbomis, „Deutschland“. Tačiau informacinių leidinių - žodynų, žinytų, mokslo populiariosios literatūros trūksta, nes dalis nurašyta, kaip susidėvėjusi. Nuo 2010 m. mokytoja savanorė Nijolė Jurevičiūtė veda anglų kalba užsiėmimus vaikams „Let's go „pirmyn“. Būrelį lanko 10 - 18 vaikų. Skaitytojai pageidauja naujausios šakinės literatūros apie ES: teisę, finansus ir biudžetą, įvairius ES paramos fondus ir t.t. Ieškojo literatūros įvairiomis temomis anglų kalba. Tačiau EBSCO duomenų baze retai naudojasi. ES informacijos ir užsienio kalbų skaitykloje veikė šios spaudinių parodos: „Tolima – artima Estija“, „Aplankykite Daniją“, „Europos diena – gegužės 9 – oji“, „Moki kalbą – žinai kelią“, „Vaikams apie Europos Sąjungą“, pastovi paroda „Naujos knygos“ ir kt. Lenkijos instituto Vilniuje paroda „Czeslawas Milosz. Poeto šimtmetis“ veikė renginių svetainėje. Ekspoziciją apipavidalino dailininkas, Varšuvos dailės akademijos dėstytojas Adamas Orlewiczius, parodos scenarijų parengė Varšuvos A. Mickevičiaus literatūros muziejaus darbuotoja Jolanta Pol. 2012 11 20 d. vyko šios parodos pristatymas. Jame dalyvavo Lenkijos instituto Vilniuje projektų koordinatorius Andrius Kierulis bei Vilnius universiteto Polonistikos centro dėstytoja dr. Teresa Dalecka. 2012 metų rugsėjo 26 – ają - Europos kalbų dieną - Europos Sąjungos ir užsienio kalbų skaitykloje vyko priešpietė „Ieškau, skaitau, žinau“, bei anglų kalbos būrelio užsiėmimas. Renginyje dalyvavo Rokiškio jaunimo mokyklos mokiniai (mokytojai Kristina Ruzienė ir Vytautas Daščioras). Viktorinoje „Aš, kalba ir Europa“ dalyvavo 3 mokinių komandos: „Teip“, „Germanai“ ir „Jaunieji lietuviai“. Renginio metu mokiniai galėjo ne tik atsakinėti į klausimus, pasitikrinti žinias apie Europos kalbas, Europos Sąjungą, valstybes nares, bet ir dalyvauti žaidime „Taip ir Ne“, pasiklausyti muzikinių kūrinių Europos kalbomis. Geriausiai pasirodė ir daugiausia balų pelnė „Jaunieji lietuviai“, laimėję saldųjį prizą. 2012 m. vyko pavasario sezono „Europrotų kovos“ - 5 turnyrai. „Europrotų mūšyje“ dalyvavo 6 komandos po 4 narius. Jo tikslas buvo didinti žmonių domėjimąsi ES valstybėmis narėmis, ES veikimu, nauda piliečiams ir politikos aktualijoms, mokslo pasiekimais ir t.t. Tai neformalus, smagus renginys, kurį organizavo Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje, Europe Direct informacijos centrai, Jaunimo Europos komanda ir Viešosios bibliotekos. Penkias savaites bibliotekoje šurmuliavo „Europrotų mūšio“ dalyviai, sirgaliai. Dalyvių amžius nuo 14 iki 63 metų.

12. Materialinės bazės pokyčiai.

Ataskaitiniais metais kaimo bibliotekų materialinės bazės gerinimui įgyvendinti projektai, kuriuos administravo rajono savivaldybės administracija:

1. „Investicijos į Rokiškio rajono savivaldybės pastatus kaimuose „plėtojant bendruomenių veiklos galimybes Verksnionių ir Panemunėlio bibliotekose“ (apšiltintos sienos, pakeisti langai, atliktas vidaus patalpų remontas, prieiga neįgaliesiems, sanitarinių mazgų remontas).

2. Projektas „Suvainišio mokyklos dalies pastato rekonstravimas ir pritaikymas savivaldybės įstaigų ir kaimo bendruomenės reikmėms“ (Į naujas patalpas perkeltas Suvainišio filialas) .

3. Projektas „Rokiškio rajono savivaldybės pastato Antanašės kaime rekonstravimas ir dalies patalpų pritaikymas bibliotekai“ (Sutvarkytos atskiros patalpos bibliotekai).

4. Projektas „Rokiškio rajono savivaldybės pastatų kaimuose turto pagerinimo darbai, plėtojant bendruomenių veiklos galimybes“ (Atlikta Čivylių ir Pakriaunių filialų remontai).

Einamieji remontai atlikti Onušio, Ragelių, Salų, Juodupės filialuose. Vykdamas daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimo programą, pakeisti langai viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje (skyrius įsikūręs daugiabučio namo pirmajame aukšte).

Per 2012 metus atsinaujino bibliotekų kompiuterių bazė bei programinė įranga, kurią rajono bibliotekoms dovanojo Microsoft organizacija.

13. Metodinė konsultacinė veikla.

2012 metais buvo teikiama metodinė, konsultacinė, praktinė pagalba, kurių tikslas – patobulinti, atnaujinti, su efektyvinti bibliotekų veiklos turinį ir bibliotekinius procesus, bibliotekų poreikių ir veiklos analizavimas, naujų technologijų taikymas tobulinant bibliotekų veiklą ir didinant bibliotekos vaidmenį bendruomenėje, fondų sudarymo problemų sprendimas, darbo su skaitytojais turinio tobulinimas, naujų bibliotekinių standartų diegimas. Bibliotekininkų savarankiškumo, kūrybiškumo, atsakomybės ugdymas, kompetencijos stiprinimas. Informacijos apie naujoves kaupimas, pažangios bibliotekų patirties sklaida ir įgyvendinimas, bibliotekų veiklos analizė bei kontrolė. Buvo ugdomas bibliotekininkų profesionalumas, supažindinant su naujovėmis, dalyvaujant respublikiniuose seminaruose, mokymuose, organizuojant bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo ir profesinei kompetencijai, tobulinimui skirtus mokymus. Specialistų konsultacijos išliko viena pagrindinių metodinės veiklos funkcijų. Pagrindinis išvykų tikslas – naujų technologijų diegimas, materialinės bazės klausimai, naujų darbuotojų adaptacija, parama tikrinant fondus, vartotojų aptarnavimo, renginių organizavimo klausimai.

Parengtos 3 metodikos rekomendacijos: „Įžymių datų kalendorius 2012 m.“, „Rajono įžymių datų kalendorius 2012 m.“, Rekomendacijos planų ir ataskaitų parengimui.

Projekto „Bibliotekos pažangai“ įgyvendinimas (2008–2012) davė didelių rezultatų. Šalia tradicinių bibliotekos veiklų, knygos ir skaitymo ugdymo, reikšmingą vietą bibliotekose užima nemokamas internetas ir kitos informacinės technologijos. Visuose rajono filialuose įsteigta viešoji interneto prieiga. Rengiantis projekto įgyvendinimui, rajono savivaldybė išpareigojo tinkamai parengti bibliotekų patalpas, skyrė lėšas patalpų remontams. Bibliotekos yra perkeltos į suremontuotas, atnaujintas patalpas, nupirkti baldai. Kompanija „Microsoft“ dovanojo visą kompiuterinę ir programinę įrangą, reikalingą viešajai interneto prieigai ir kitų elektroninių paslaugų teikimui. Bibliotekininkams dirbantiems su vieša interneto prieiga skirti nešiojamieji kompiuteriai. Siekiant palengvinti bibliotekų ir IT specialistų darbą, įdiegtos centralizuotos IT paslaugos – VRSS (Vartotojų registracijos ir statistikos sistema). Naujos technologijos bibliotekose bibliotekininkams išskėlė naujus kvalifikacinius reikalavimus, bibliotekų darbuotojai turėjo įsisavinti naujas

informacines technologijas, skatinti lankytojus naudotis kompiuteriais bei internetu. Projektas „Bibliotekos pažangai“ skyrė ypatingą dėmesį bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimui. Rengė kompiuterinio raštingumo kursus rajono viešojoje bibliotekoje, Panevėžio apskr. G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mokymo centruose, kuriuos bibliotekininkai išklausė, įgijo žinių ir išlaikę (ECDL) testus, rengė kompiuterinių įgūdžių lavinimo mokymus gyventojams. Tačiau gyventojų poreikiai nuolat kinta. Tenka prisitaikyti prie kintančių poreikių ir ieškoti naujų paslaugų. Projektas „Bibliotekos pažangai“, siekdamas sustiprinti gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymus viešosiose bibliotekose ir tam sudaryti geresnes sąlygas, paskelbė konkursą „Gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymo bibliotekose stiprinimas“. Pateikus paraišką, Rokiškio Viešoji biblioteka pateko į laimėjusiųjų sąrašą. Gauta techninė įranga – 10 nešiojamų kompiuterių, vaizdo projektorius ir ekranas, kompiuterių garso kolonėlių komplektas. Pagal pateiktą planą konkurso vykdymas prasidės 2013 m. kovo mėnesį.

Visose bibliotekose, teikiančiose viešosios interneto prieigos paslaugas, yra galimybė prisijungti prie interneto bevieliu ryšiu (Wi-Fi). Kompanija „Microsoft“ 2012 m. programinę įrangą „Microsoft Windows Vista“ atnaujino – Microsoft Windows 7“, Microsoft Office 2007“ į „Microsoft Office 2010“, o „Office Communicator“ į „Microsoft LYNC“. „Microsoft LYNC“ programinė įranga instaliuota visose bibliotekose, bibliotekininko, dirbančio viešojoje prieigoje, kompiuteriuose. Minėta įranga suteikia galimybę nemokamai tarpusavyje bendrauti ne tik su rajono, bet ir su visos Lietuvos bibliotekininkais susirašinėti tekstinėmis žinutėmis, skambinti iš kompiuterio, rengti virtualius posėdžius, vaizdo konferencijas. 2012 m. lapkričio 20 d. viso rajono bibliotekos dalyvavo susitikime internetu naudojant bendravimo programą LYNC. Susitikimą vedė projekto „Bibliotekos pažangai“ IT koordinatorius Gediminas Navickas. Bendraujant su visomis bibliotekomis buvo diskutuojama, kaip sekasi dirbti su kompiuterine įranga po programinės įrangos atnaujinimo. Gediminas Navickas supažindino su nauja bendravimo programa LYNC, su kiekviena biblioteka buvo išbandyta praktiškai. Gauta el. versija „Darbas su programa Microsoft LYNC 2010“. Viena iš pagrindinių metodinės veiklos krypčių – metodinė pagalba filialų darbuotojams, tiek konsultacinė tiek praktinė. Metodinio darbo esmę sudaro bibliotekoms teikiama profesinė pagalba, padedant kurti naujovišką biblioteką, plečiant paslaugų spektrą. Rūpinamasi bibliotekininkų dalykinio lygio ir meistriškumo kėlimu. Darbuotojų kompetencijos, kūrybiškumo, iniciatyvumo didinimas, informacijos apie naujoves kaupimas ir skleidimas, bibliotekų poreikių, veiklos analizė bei kontrolė- svarbiausi ataskaitinių metų metodinės veiklos prioritetai.

Parengtas vietos projektas „Biblioteka- bendruomenei“ paramai gauti pagal Rokiškio rajono kaimo vietovių plėtros strategijos I prioritetą „Kaimo gyventojų bendruomeniškumo socialinio ekonominio aktyvumo skatinimas“.

Į filialus išvykta įvairiais bibliotekinės veiklos klausimais, kartais konkrečiu klausimu – materialinės bazės klausimai, naujų patalpų, lentynų išdėstymo, naujų darbuotojų apmokymas vietoje, jų adaptacija, parama tikrinant fondus, atrenkant neaktualią literatūrą, renginių organizavimo klausimai ir kt. Bibliotekos vykdė savo misiją – tvarkė bibliotekų fondus, skatino skaitymą, mokė gyventojus kompiuterinio raštingumo, aprūpino vartotojus aktualia informacija. Organizavo renginius, užsiėmimus, edukacinius mokymus, suteikiančius erdvę bendravimui, savišvietai, laisvalaikio praleidimui. Gerų darbo rezultatų pasiekė, išradingai, kūrybiškai organizavo renginius, bendradarbiavo su bendruomenėmis ir kitomis institucijomis, mokė gyventojus kompiuterinio raštingumo Skemų, Kriaunų, Salų, Suvainišio, Martynonių, Aleksandravėlės, Obelių m. Juodupės mstl. filialų darbuotojos.

▪ **Praktinės pagalbos teikimas**

Metodinė praktinė pagalba teikta 35 kaimo ir 3 miesto filialams. Suorganizuotos 27 išvykos. Aplankyta 52 bibliotekos. Į bibliotekas buvo vykstama ten, kur daugiausia reikalinga praktinė ar konsultacinė pagalba. Vidutiniškai viena biblioteka buvo aplankyta 1–2 kartus. Išvykų metu buvo konsultuojama visais bibliotekų veiklos klausimais: vartotojų telkimo, dokumentų populiarinimo būdai (parodos, renginiai), fondų organizavimo jų apipavidalinimo, gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymo, bibliotekos interjero klausimais. Kontroluotas darbų ir įpareigojimų vykdymas. Automatizuotų bibliotekinių procesų inžinierius prižiūrėjo kompiuterinę ir programinę įrangą viešojoje bibliotekoje ir filialuose, į personalinius bibliotekininkų kompiuterius įdiegė LIBIS katalogavimo, komplektavimo programinę įrangą. Aleksandravėlės, Čedasų, Juodupės mstl., Lukštų, Kamajų, Onušio, Suvainišio filialuose įdiegė operacinę sistemą Windows 7, visuose kompiuteriuose atnaujino programų paketą Microsoft Office, o „Office Communicator“ į „Microsoft LYNC“, naujai įdiegė LIBIS programą. Filialuose lankytasi fondų rekatalogavimo, perdavimo, tikslais, naujų darbuotojų adaptacijos ir praktinės pagalbos vietose teikimo klausimais. Bibliotekinės veiklos klausimais buvo rengiami pranešimai. Iš viso parengta 8 pranešimai. Jie perskaityti rajono bibliotekininkų pasitarimų metu. Buvo surengti 5 dalykiniai pasitarimai. Naujienos ir kiti darbo veiklai reikalingi klausimai buvo sprendžiami el. pašto, LYNC programos bendravimo pagalba, išvykų metu vietose arba darbuotojui atvykus į viešąją biblioteką specialistų teikiamos konsultacijos. Visų skyrių darbuotojai aktyviai dalyvavo metodinėje veikloje. Visais bibliotekinio darbo klausimais konsultavo filialų darbuotojus atvykus į viešąją biblioteką, į pasitarimus, telefonu, išvykų metu vietose. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos, esant knygų stygiui, iš pagalbinių fondo išdavė knygas filialams, o jie savo skaitytojams. Visi skyrių darbuotojai pasitarimų metu dalinosi informacija iš seminarų, konferencijų, rengė pranešimus aktualijų viešinimui ir pristatymui.

14. Renginiai.

2012 metais surengta 547 žodiniai (225 skirti vaikams) ir 813 vaizdinių (230 skirta vaikams) renginių, kuriuose apsilankė 16870 lankytojų. Renginiais prasmingai paminėti Maironio metai, Juozo Keliuočio 110-osios gimimo metinės. Atkreiptas dėmesys į tautos papročius, skatintas vyresnių žmonių aktyvumas, kartų solidarumas, bendrakultūrinės veiklos. Įgyvendinta adventinių vakarų tradicija. Paskirta ir įteikta šeštoji Juozo Keliuočio literatūrinė premija. Daug renginių skirta kraštiečių kūrėjų populiarinimui ir jaunimo kultūriniais poreikiams. Organizuoti tradiciniai renginiai: knygų, Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ pristatymai, tarptautinis „Poezijos pavasaris 2012“, Nacionalinė Lietuvos bibliotekų, Šiaurės šalių bibliotekų, Suaugusiųjų švietimo savaitės, Metų knygos rinkimai, Aukštaitijos regiono bibliotekų lėlių teatrų šventė „Kai atgyja lėlės 2012“, Skaitymo germanų ketvirtadieniai ir kt.

Renginiai, skirti Maironio metams:

Maironiui skirti renginiai prasidėjo balandžio pabaigoje, nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu. Balandžio 23 d., pirmąją savaitės dieną, visose rajono bibliotekose vyko skaitymai, kurių metu bibliotekininkės ir skaitytojai skaitė lietuvių literatūros klasiko posmus. Aleksandravėlės filiale balandžio 28 d. vyko kaimyninių bibliotekų (Aleksandravėlės, Antanašės, Pakrianių, Obelių m., Lukštų, Gediškių) sambūris „Už Raseinių, ant Dubysos / teka saulė, teka / Geltonplaukės puikios visos / Šneka ten, oi šneka...“. Skambėjo poezija, gitara grojo ir dainavo moksleivė Silvija Buidovaitė.

Maironio eilės, dainos skambėjo ir respublikinio „Poezijos pavasario“ kūrybinėse atvertyse Panemunėlio bažnyčioje, menančioje žymųjį klasiką, lietuvybės žadintoją Maironį (gegužės 26 d.)

Maironio metai užbaigti viešojoje bibliotekoje vykusiu lapkričio 13 d. literatūros vakaru „Dialogas su Maironiu“ (poezija, satyra, laiškai, pamokslai), klasiko kūrybą skaitant aktoriui Petriui Venclovui.

Renginys, skirtas Juozo Keliuočio 110-osioms gimimo metinėms:

Rokiškio miesto šventės metu rugsėjo 22 d. vyko Juozui Keliuočiui skirta konferencija. Jos metu perskaityti 3 pranešimai: rašytojo Vytauto Girdzijausko „Juozas Keliuotis mano gyvenime“, žurnalo „Naujoji Romuva“ vyriausiojo redaktoriaus Andriaus Konickio „Kur kvietė Keliuotis 1940-ųjų liepą?“ ir Nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos Retų knygų ir rankraščių skyriaus vedėjos Jolitos Steponaitienės „Juozo Keliuočio archyvas – ar jau viskas pasakyta?“. Literatūrinę-muzikinę preliudiją atliko aktorė Aušra Keliuotytė ir smuikininkė Oksana Sadauskienė.

Įteiktos dvi literatūrinės premijos:

Rugsėjo 22 d. vykusios konferencijos, skirtos Juozo Keliuočio 110-mečiui metu buvo įteikta 6-oji literatūrinė Juozo Keliuočio premija. Už pjesės „JAH“ originalų scenarijų, paremtą rankraščių, laiškų, knygų ir senosios spaudos autentiškais tekstais, už netradicinius režisūrinius sprendimus, prikeliant iš užmaršties išskirtines tarpukario Lietuvos kultūros veikėjų asmenybes ir Juozo Keliuočio portreto pateikimą teatro scenoje, ir to paties pavadinimo spektaklio režisūrą ja įvertintas režisierius Gytis Padegimas.

Birželio 19 d. įteikta literatūrinė Liudo Dovydeno premija. Penktoji išėivijos rašytojo vardo premija, teikiama už geriausią naują lietuvišką romaną, leidyklose išleistą per praėjusius kalendorinius metus, skirta rašytojui Vladui Kalvaičiui už romaną „Sustiprinto režimo barakas“. Premijos įteikime dalyvavo premijos mecenatas, fotomenininkas Jonas Dovydenas, literatūrologė Solveiga Daugirdaitė, fotomenininkas Antanas Sutkus, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas Antanas A. Jonynas. Renginio metu pristatyti leidiniai: Liudo Dovydeno „Raštų“ VIII tomas (pristatė rašytojas Vytautas Girdzijauskas) ir bibliotekos parengta bibliografijos rodyklė „Liudas Dovydenas. 1906-2000“.

Renginiai, skirti kraštiečių kūrybos populiarinimui:

Įgyvendinant projektą „Kultūrinė-literatūrinė programa: sugrįžimai, staigmenos ir atradimai“ vyko susitikimai su kraštiečiais kūrėjais:

Kovo 19 d. tradiciškai minint Keliuotiškas Juozines, svečiavosi kraštiečių rašytojas, scenaristas Rimantas Šavelis. Renginyje dalyvavo literatūrologas, profesorius Petras Bražėnas ir aktorius Vladas Radvilavičius. Renginiai vyko viešojoje bibliotekoje ir Pandėlio m. filiale.

Rugsėjo 4 d. su kraštiečiais susitiko poetas prozininkas, vertėjas Arvydas Genys. Muzikinę kompoziciją pristatė Rokiškio R.Lymano muzikos mokyklos pedagogės V.Urbonienė ir O.Sadauskienė.

Spalio 3 d. lankėsi kraštiečių poetas Rimgaudas Valentina Graibus, pristatęs naujausią poezijos knygą „Medžių erotika“. Pristatyme dalyvavo literatūros kritikas Stasys Lipskis, aktorius Juozas Šalkauskas. Renginiai vyko viešojoje bibliotekoje ir Kriaunų muziejuje.

Gruodžio 14 d. su skaitytojais diskutavo ir į pateiktus klausimus atsakinėjo kraštiečių rašytojas, nacionalinės meno ir kultūros premijos laureatas Sigitas Parulskis.

Renginiai populiarinta rajono literatū, kraštiečių kūryba:

2012-ųjų metų pradžioje, literatūriniu renginiu paminėti rajono literatų gyvenimo jubiliejai: Sausio 28 d. vyko literatų sambūris, kurio metu paminėtos istoriko, pedagogo, literato Vytauto Gasiūno 75-osios ir Danutės Mažeikienės 70-osios gimimo metinės.

Pristatytos dviejų rajono literatų klubo „Vaivorykštė“ narių poezijos knygos:

Balandžio 5 d. – Irenos Varnienės pirmoji eilėraščių knygelė „Būties akimirkos“. Pristatant Juozo Tūbelio gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos eilėraščių knygelę skambančias pradžios akimirkas dovanojo moksleivės, Rudolfo Lymano muzikos mokyklos pedagogės Rasos Šakalienės auklėtinės – Agnė ir Deimantė.

Birželio 28 d. sutikta Jono Balaišio poezijos knyga „Metai viešeliais nueina“.

Literatų sambūrio metu pristatytos kraštotyrininko, literato Jono Driskiaus knygos „Audros žlugimas“, (aprašomi kaimai, įsikūrę prie Audros upės) ir „Pakriūta“ (poezija).

Renginyje, vykusiame Rokiškio J.Tumo-Vaižganto gimnazijos Romuvos padalinio

bibliotekoje, 85-ojo gimtadienio proga pasveikintas rajono literatas bei aktyvus kraštotyrininkas Vladas Liolys.

Vakaras „Baltas sausio rytas“, skirtas kraštiečių literatės Danutės Mažeikienės 70-osioms gimimo metinėms, vyko Panemunėlio g.st. bibliotekos surengtoje šventėje Panemunėlio daugiafunkciniame centre. Čia pristatyta parengta jubiliejinė paroda „Mane prakalbino lietus, išblaškęs saldų ryto miegą“.

Panemunio bibliotekoje renginiu „Išėjęs per čiobrelių kiemą“ paminėtos kraštiečio literato Vytauto Šavelio 15-osios mirties metinės, surengta popietė-minėjimas „Atminty ir dainoj“, skirta žinomo kompozitoriaus, choro dirigento bei vargonininko Nikodemo Martinonio 125-osioms gimimo metinėms. Čia taip pat vyko renginys kraštiečių literatės Valentinos Barauskienės-Genienės 80-osioms gimimo metinėms. Jūžintų bibliotekoje vyko poezijos muzikos popietė „Paskutinis rudens žydėjimas“, kuriame dalyvavo poetė Janė Grigėnienė ir Dusetų literatų klubo „Atgaiva“ narės. Pandėlio bibliotekoje vyko Algimantos Raugienės knygos „Į purpurinį dangų su šluotražiu!“ ir kraštiečių poetės Zitos Čepulytės tryliktosios poezijos knygelės „Širdies žiedai gimtinei“ pristatymas. Obelių bibliotekoje vyko knygnešio J.Zaukos 150-mačio paminėjimas, kuriame dalyvavo Rokiškio krašto muziejaus darbuotojai.

Gediškių bibliotekoje vyko susitikimas su kraštotyrininku, tremtiniu Feliksu Mažeikiu, kurio metu pristatyta jo knyga „Mano gyvenimas“. Laibgalių bibliotekoje vykusios popietės „Bobų vasarą pasitinkant“ metu pristatytos 2 kraštiečio literato Jono Driskiaus knygtės „Audros žlugimas“ ir „Pakriūta“. Panemunėlio g. st. bibliotekoje pristatyta antroji literato Jono Balaišio poezijos knyga „Metai vieškeliais nueina“. Čia taip pat pristatyta „Lietuvos valsčių serijos“ 22-oji dvitomė monografija „Panemunėlis“.

Renginiai paminėta Knygnešio diena: Sriubiškių ir Žiobiškio bibliotekose surengta popietė „Jie nešė mums laisvę ir šviesą“. Obelių filiale vyko knygnešio Juozo Zaukos 150-mečio minėjimas. Surengtoje parodoje pristatyti eksponatai iš Rokiškio krašto muziejaus fondų.

Literatūriniai kraštiečių susitikimai, popietės:

Gegužės 7 d. viešojoje bibliotekoje vyko Romuviečių susitikimas, skirtas Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai. Svečiavosi dramaturgė, teatro kritikė Liucija Armonaitė, rašytojas literatūrologas Vytautas Girdzijauskas, kultūros žurnalo „Naujoji Romuva“ vyr. redaktorius filosofas Andrius Konickis, poetas Ernestas Noreika.

Metų pabaiga pažymėta gražiais susitikimais su Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatais, be minėto šios premijos laureato S.Parulskio, gruodžio 6 d. vyko Donaldas Kajoko knygos „Ežeras ir kiti jį lydintys asmenys“ pristatymas. Dalyvavo knygos autorius, aktorė Olita Dautartaitė, literatūrologas Ramutis Karmalavičius, muziejininkas, poetas Alfas Pakėnas.

Juodupės mstl. fil. paminėta poezijos diena renginiu „Kas myli eiliuotą žodį“. Renginyje dalyvavo Juodupės kultūros centro moterų ansamblis, eiles deklamavo Mingaila Rastenis, Genė Janušienė, Danutė Marcijonienė, Irena Šarkauskienė.

Panemunyje vyko kraštiečių susitikimas „...o mes ir vėl sugrižtame namolio, kaip iš dausų sugrižta paukščiai...“. Kraštiečių susitikimą organizavo ir Onušio biblioteka.

Respublikinis Poezijos pavasaris 2012:

Pavasario balsai Sėliuose. Kūrybinės atvertys Panemunėlio miestelio bažnyčioje:

Gegužės 26 d. poetinio žodžio kūrėjai ir gerbėjai susitiko senojoje sėlių žemėje, Panemunėlio šv. Juozapo Globos bažnyčioje. Eilės ir muzika skambėjo Dievo šventovėje, menančioje kunigų švietėjų Jono Katelės, Juozo Tumo-Vaižganto, Maironio, visuomenės ir kultūros veikėjo Jono Basanavičiaus, vyskupo Kazimiero Paltaroko atminimą. Klasikos kūrinius atliko Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokyklos mokytojos Asta Vajegienė, Asta Vagonienė, Laima Kanopienė ir moksleivė Ligita Klimkaitė. Šiltai parapijos žmonės ir svečius pasveikino Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, kukliai prisėdęs greta parapijiečių. Gitaros garsai ženklino Maironio metus: skambėjo mokytojos Vilijos Urbonienės, jos auklėtinės Aušrinės Repeikaitės ir bardo nuo gimtųjų Maironio Raseinių – Kastyčio Petrylos atliekami kūriniai. Ramiu, šventišku žodžiu poetai gaivino žmonių dvasią. Maironio posmais skaitymus pradėjo aktorė, monospektaklių režisierė,

poetė Birutė Mar. Skaitymus vedė Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorė Alicija Matiukienė, pirmuosius akcentus skirdama didžiajam lietuvių žadintojui Maironiui, kurio 150-ąsias gimimo metines mini visa Lietuva. Apie poeto buvimo liudijimo ženklus Panemunėlio krašte kalbėjo Kupiškio muziejaus direktorė, kraštiečių panemunėlietė Violeta Aleknienė. Poetiniu žodžiu dalinosi Lidija Šimkutė, Meilė Kudarauskaitė, Marius Burokas, Valdas Daškevičius, Peter Kantor (Vengrija), Arvydas Valionis ir Aivaras Veiknys. Fotomenininkas, poetas nuo Ukmergės krašto Albinas Kuliešis atsivežė tik ką išleistą atvirukų rinkinį „Rokiškis“ ir eilėraščių posmais gaivino panemunėliečių ir svečių sielas. Skaitymų bažnyčioje pabaigoje buvo apdovanoti konkurso „Jei skaitai, pasaulis po tavo kojom“ nugalėtojai (konkursą organizavo Juozo Keliuočio viešoji biblioteka, literatų klubas „Vaivorykštė“ ir rajono laikraštis „Gimtasis Rokiškis“).

Persikėlus į gamtos prieglobstį, pasivaišinus gardžia koše, naminiu pienu, sūriu ir lašinukais bei Jo Ekselencijos vyskupo dalijamo duonos kepalų rieke, poetiniai skaitymai ritosi šimtamečių medžių viršūnėmis. Savo kūrybą skaitė rokiškėnai literatai – Vida Papaurėlienė, Reda Kiselytė, Jonas Balaišis, Stasė Junokienė, Zita Mironienė, Vladas Liolys. Pirmąkart klausytojų ausis palietė kriauniškės Virginijos Tičkienės eiliuoti išgyvenimai, skambėjo Elvyros Pivoriūnienės eilės apie gimtąjį Panemunėlį ir jaunystę.

Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ pristatymai:

Vasario 16-ajai – Lietuvos Valstybės atkūrimo dienai skirtas renginys – vasario 15 d. pristatytas naujas numeris. Pristatyme dalyvavo fotomenininkas, dailininkas Rimantas Dichavičius, vyko jo fotografijų ir fotopaveikslų parodos „Vizijos“ pristatymas.

Spalio 13 d. Rokiškio krašto kultūros žurnalas „Prie Nemunėlio“ pristatytas Vilniaus karininkų ramovėje vykusioje Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centro ir Vilniaus rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ organizuotoje konferencijoje „Rokiškio krašto kultūros žurnalas „Prie Nemunėlio“. Konferencijoje perskaityti pranešimai: Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorės Alicijos Matiukienės „Žurnalo idėja, koncepcija, perspektyva“, Direktorės pavaduotojos Daivos Vilckienės „Literatūriniai susitikimai žurnalo puslapiuose“, Bibliografijos informacijos ir kraštotyros skyriaus vedėjos Ritos Viskaitienės „Krašto kultūrinis istorinis paveldas žurnale“, fotomenininko Albino Kuliešio „Vizualinis žurnalo veidas“. Tekstus iš rokiškėnų kūrėjų – Vandos Juknaitės, Rimanto Šavelio – skaitė aktorė Doloresa Kazragytė, dainuojamosios poezijos kūrinius atliko Rokiškio R.Lymano muzikos mokyklos pedagogė Vilija Urbonienė.

Naujausi Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ numeriai pristatyti Ragelių, Pakriaičių, bei Gediškių bibliotekose bei Salų filiale, Tarptautinės Baltistų vasaros stovyklos atidarymo metu.

Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė „Biblioteka:spausk Patinka“ (balandžio 23-29 d.)

Prasidėjusi skaitymo „Maironio posmai mūsų lūpose“ viešojoje bibliotekoje (kurios metu bibliotekininkės skaitė Maironio eiles, po to žiūrėjo filmą ir klausėsi dainų poeto eilėmis), savaitė buvo pilna įvairių renginių:

Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su socialinių mokslų daktare, dėstytoja, Brahma Kumaris pasaulio dvasinio universiteto nare ir lektore Egidija Laumenskaite bei jos knygos „Gydanti meditacijos galia“ pristatymas (04.24), Reginos Guntulytės-Rutkauskienės knygos „Šilagėlės šypsena“ pristatymas (04.26), Bibliotekininkų senjorių sambūris „Mums širdy dar ne sutema“ (04.28), Bibliotekos naujovės pristatymas „Elektroninė knyga-ateities knyga“ (04.25); kompiuterinio raštingumo mokymai suaugusiems „Kompiuteriniai įgūdžiai visiškam tobulėjimui“.

Filialuose vyko Atvirų durų dienos, poezijos šventė susitikimas su poete Zita Čepulyte ir eilėraščių knygelės „Širdies žiedai gimtinei“ pristatymas – Pandėlio m.f., Poezijos skaitymų popietė „Nupinsim posmų pyne“ – Suvainišio f., popietės: „Susipažinkim su naujausiais leidiniais apie Rokiškio kraštą“ – Kalvių f., „Skaitėme, skaitome ir skaitysime“ – Laibgalių f., informacinė-valandėlė-popietė „Viską sužinau, nes elektroninę periodiką skaitau“ – Panemunėlio mstl. ir Pandėlio m. f.

Renginiai, skirti Valstybinėms šventėms ir atmintinoms datoms paminėti:

Paminėta Lietuvos Valstybės atkūrimo diena: Vasario 15 d. viešojoje bibliotekoje pristatytas Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ 2011 m. Nr.2. Pristatyme dalyvavo fotomenininkas, dailininkas Rimantas Dichavičius, vyko jo autorinių darbų parodos „Vizijos“ bei albumo „Laisvės paženklini“ pristatymas. Tą pačią dieną Jūžintų filiale vyko literatūrinė popietė „Amžinoji priesaika Lietuvai“, kurioje dalyvavo Kriaunų saviveiklininkai, ir literatūrinė-muzikinė kompozicija „Tu Lietuva-vilties versmė“ – Konstantinavos filiale. Martynonių filiale buvo prisiminti Pandėlio krašto laisvės gynėjai, skaitomos eilės. Vasario 16 d. Kriaunų filiale nuskambėjo patriotinių dainų vakaras „Daina Lietuvai“, o vasario 23 d. – skaitovų konkursas „Eilėraštis Lietuvai“.

Kovo 11-ajai – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai: Kriaunose (02.09) vyko knygos „Sutemų keleiviai“ pristatymas. Dalyvavo knygos sudarytojai, fotomenininkas Klaudijus driskius, muziejininkas, buvęs Pasipriešinimo kovų dalyvis Andrius Dručkus. Lašų filiale (02.10) – popietė „Knyga, daina, posmas – atgaiva pilkoj kasdienybėj“. Jūžintų bibliotekoje vyko popietė „Knyga, daina ir posmas – atgaiva pilkoj kasdienybėj“, kurioje dalyvavo Dusetų moterų ansamblis ir poetė Janina Grigėnienė.

Tremties datai atminti Duokiškio bibliotekoje vyko dainų popietė „ Grįžtu namo, kol saulė dar nenusileido...“

Suaugusiųjų švietimo savaitėje „Kartu mokymasis kartu“ (lapkričio 19-25 d.):

Viešosios bibliotekos renginių svetainėje vyko Lenkijos instituto Vilniuje parodos“ Czeslawas Milozsas. Poeto šimtmetis“ atidarymas (20 d.). Pristatyme dalyvavo Lenkijos instituto Vilniuje projektų koordinatorius Andrius Kierulis bei Vilnius universiteto Polonistikos centro dėstytoja dr. Teresa Dalecka.

Lapkričio 22 d. vyko dalios Buragienės knygų „ Pro amžinybės duris“ ir „Židinyš gryoioj dega“ pristatymas. Eilės skaitė aktorė Virginija Kochanskytė.

Aleksandravėlės bibliotekoje veikė kūrybinės dirbtuvės „Iš kartos į kartą-riešinių mezgimas“, Skemų filiale vyko kartų popietė „Mano knyga“, Pandėlio m.f. – susitikimas su Algimanta Raugiene (Kriaunų Ragana) ir I. Šeduikytės tapybos darbų pristatymas, Ragelių f. – diskusija „Nors plaukus papuošė šarma, bet mano širdis dar jauna“, Panemunėlio g.st. f. – garbaus amžiaus vietos gyventojų pokalbis su jaunimu „Žmogus, kuris pasakoja apie žygdarbį ir jį aiškina, gali tapti palikuonims reikšmingesnis negu tas, kuris jį atliko (S.Cveigas)“, popietės Panemunio f. „Aš mokau tėvelius“, Konstantinavos f. – „Sveikas maistas-pirmas vaistas“, Žiobiškio f. – „Mokome vaikus, vėliau mokomės iš jų“.

Susitikimai:

Spalio 6 d. Rokiškio krašte svečiavosi Vilniaus Martyno Mažvydo bibliofilų klubas. Viešojoje bibliotekoje vyko popietė „Ką vertina ir kolekcionuoja bibliofilai“. Savo kolekcijas pristatė Domas Kaunas (Biblija-dovanų knyga), Gintautas Trumpis (Mažiausios pasaulio knygos), Žilvinas Januška (Laikraščiai, kuriuos žino tik istorija), Tomas Petreikis (Ikonografija, kalbanti daugiau nei knygos). Viešnagės dalyviai atvežė į Rokiškio kraštą gražią klubo narių dovaną – surinktus spaudinius: knygas, žurnalus, kitus leidinius – palikdami juos aplankytoje Čedasų kaimo bibliotekoje. Kriaunų bibliotekoje vyko renginys „Gyvenimo ir sugyvenimo šeimoje aspektai“ (vykdomas VB projektas), kuriame dalyvavo psichologė Danguolė Juškevičienė.

Rašinio konkursas:

2012 m. Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka, rajono literatų klubas „Vaivorykštė“ ir rajono laikraščio „Gimtasis Rokiškis“ redakcija skelbė rašinio konkursą tema „Jei skaitai, pasaulis po tavo kojom“. Vertinimo komisijai buvo pateikta 15 rašinių. Daugiausia gauta iš Pandėlio gimnazijos. Komisijos nariai, aptarę ir įvertinę visus rašinius, geriausiai pripažino (4 grupėse) šių autorių darbus: I gr. – Nedos Letukytės – Senamiesčio progimnazijos 8b kl. mokinės; II gr. – 1. Karolio Sukocko – Rokiškio suaugusiųjų mokymo centro 12 kl. mokinio; 2. Simono Stepanovo – Pandėlio gimnazijos IVa g klasės mokinio; III gr. – Audronės Telšinskienės – Panevėžio kolegijos Rokiškio filialo KVV 2 kurso studentės; IV gr. – Danutės Mažeikienės – literatės iš Šetekšnų kaimo. Laureatai buvo išrinkti gegužės 17 d. vykusio

renginio metu, o apdovanoti padėkomis ir suvenyrais per „Poezijos pavasarį 2012 Sėliuose“, kuris vyko Panemunėlio bažnyčioje.

Europrotų mūšiai:

Nuo kovo mėnesio 5 savaites vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko pavasario sezono „Europrotų kovos“ – 5 turnyrai. „Europrotų mūšyje“ dalyvavo 6 komandos po 4 narius. Rungėsi 34 dalyviai, kurių amžius nuo 14 iki 63 metų. Tikslas buvo – didinti žmonių domėjimąsi ES valstybėmis narėmis, ES veikimu, nauda piliečiams ir politikos aktualijoms, mokslo pasiekimais ir t.t. Renginių organizavo Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje, Europe Direct informacijos centrai, Jaunimo Europos komanda ir Viešosios bibliotekos.

Renginiai, skirti Bibliotekų jubiliejinėms ir isimintinoms datoms:

Aleksandravėlėje vykusios šventės „Pilenei – 465“ metu paminėtas Aleksandravėlės bibliotekos 70 metų jubiliejus. Bibliotekoje parengta jubiliejinė paroda apie biblioteką bei Aleksandravėlės dvarą ir parengta brošiūra apie biblioteką. Rokiškio m. biblioteka, minėjusi 60-ąsiais įkūrimo metines, organizavo šventę „Ir lieka pėdos...“ paminėtos Lašų bibliotekos įkūrimo 50-osios ir Bajorų bibliotekos 40-osios įkūrimo metinės. Suvainišio bibliotekoje vyko naujų patalpų atidarymo šventė.

Vykdamas projektą Adventinių literatūrinių-muzikinių vakarų su knyga ciklas „Baltos ramybės ir laukimo akimirkos“ pradėta adventinių vakarų tradicija.

Rajone vyko 8 literatūriniai-muzikiniai vakarai:

Spalio 20 d. Kriaunų muziejuje vyko literatūrinis-muzikinis vakaras „Baltos ramybės ir laukimo akimirkos“. Pristatyta literatūrinė programa „Adventiniai papročiai“, kurioje dalyvavo skaitovai iš Kriaunų, Antanašės, Juodupės. Viešėjo buvusi muziejaus vedėja- Algimanta Raugienė (Kriaunų Ragana). Muzikinę programą: muzikines kompozicijas pristatė profesionalūs atlikėjai – bardai: Jonas Bagdonavičius (Vilnius) ir Kastytis Petryla (Raseiniai).

Lapkričio 9 d. – Laibgalių bibliotekoje vyko poezijos ir dainų popietė „Kai už lango tamsu...“. Dalyvavo Biržų neįgaliųjų draugijos literatų klubas „Svajokliai“, dainuojamosios poezijos atlikėja Samanta Veršelytė (Svėdasai), bardai Povilas Girdenis (Vilnius) ir Kastytis Petryla (Raseinių raj.). Skaitymuose dalyvavo skaitovai iš Biržų, Rokiškio, Kriaunų, Laibgalių.

Lapkričio 10 d. Panemunėlio glžk. st. seniūnijos salėje vyko Priešadventinis pasibuvimas „Muzikos ir poezijos blyksniai rudens tyloj...“. Pristatyta panemunėliečių kūrėjų (Danutės Mažeikienės, Jono Balaišio, Dano Kairio ir kt.) poetinė-literatūrinė programa kartu su bardo Kastyčio Petrylos muzikiniais kūriniais. Vyko bardo Povilo Girdenio autorinės kūrybos vakaras (muzikinė kompozicija). Lapkričio 16 d. vyko literatūrinis-muzikinis pasimatymas Bajorų bibliotekoje „Rudens tamsoj ir knygos šviesoje“. Skambėjo poetinis literatūrinis žodis ir dainuojamoji poezija. Oksanos Sadauskienės muzikinę kompoziciją pristatė Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokyklos pedagogės: Oksana Sadauskienė (smuikas) Vilija Urbonienė (gitarą ir vokalas), moksleivė Aušra Repeikaitė.

Lapkričio 30 d. (Advento pradžia) Kavoliškio bibliotekoje vyko adventinis vakaras „Baltos ramybės ir laukimo akimirkos“. Muzikinę kompoziciją pristatė bardas Kastytis Petryla. Literatūrinę programą pristatė Rokiškio raj. sav. Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos pavaduotoja Daiva Vilckickienė. Dalyvavo Kavoliškio gyventojai.

Gruodžio 1 d. Obelių žaliojoje vyko kūrybinis performansas „Šalčio faktorius: aids, emigracija, svetimas“. Klausantis dainuojamosios poezijos buvo sukurtas dailės kūrinys (scenografas, dailininkas Rimvydas Pupelis). Dalyvavo bardai: Kastytis Petryla (Raseinių raj.), Andrius Jokubauskas-Konung (Telšiai), Giedrius Kujelis (Rokiškis). Poetinę kompoziciją pristatė poetas, eseistas, fotografas Ričardas Šileika (Vilnius). Literatūrinę dalį pristatė Rokiškio raj. sav. Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos pavaduotoja Daiva Vilckickienė ir Kriaunų filialo vyresn. bibliotekininkė Audronė Telšinskienė. Kūrybiniame performanse dalyvavo Obelių seniūnijos gyventojai, Obelių vaikų globos namų auklėtiniai, svečiai iš Kriaunų, Rokiškio ir kt.

Gruodžio 8 d. Rokiškio krašto muziejuje tradicinės Bibliotekininko dienos proga vyko kompozitoriaus, dainų atlikėjo Andriaus Kulikausko autorinis vakaras „Širdies šviesoje belaukiant

balto stebuklo...“. Vyko Padėkos rajono bibliotekų skaitytojams vakaras. Dalyvavo rajono bibliotekininkės, bibliotekų skaitytojai ir Rokiškio miesto gyventojai.

Gruodžio 12 d. etninė muzikinė-literatūrinė programa „Belaukiant Kalėdų“. Adventinių ir kalėdinių papročių programą pristatė VU Kauno humanitarinio fakulteto etnologė dr. Daiva Šeškauskaitė (Raseinių raj.), monografijos „Erotika tautosakoje“ autorė, dainų atlikėja, valdanti įvairius instrumentus (kanklės, smuikas, lumzdelis, skudučiai, ožragis, šiaudo birbynėlė, gitara). Dalyvavo rokiškėnai ir rajono bibliotekininkės.

Kiti etnokultūriniai renginiai

Konstantinavos bibliotekoje surengta poezijos, dainų ir papročių popietė „Duonelė mūsų šventa“, popietė „Dovanos iš dievo sodų“ ir susitikimas su Žolinčių akademijos prezidente, medike Danute Kunčiene bei popietė „Gyvenimo patirtis nuskaidrina gyvenimą(buvo renkami prisiminimai apie Konstantinavą, senųjų gyventojų nuotraukos ir kt. dokumentai). Bajorų bibliotekoje veikė verbų rišimo dirbtuvėlės, organizuota veltinio diena. Aleksandravėlės bibliotekoje vyko popietė „Tūkstantis mazgelių – staltiesė ant stalo“, skirta Muziejų metams. Jos metu Rokiškio krašto muziejaus darbuotoja Laima Klasinskienė mokė staltiesių iš mazgelių rišimo meno. Martynonių biblioteka, bendradarbiaudama su Rokiškio krašto muziejumi, vedė edukacines pamokas: „Juostų rišimo pamoka“, „Kiaušinių marginimas“, „Žvakių liejimas“. Aleksandravėlės filiale vyko popietė „Tūkstantis mazgelių – staltiesė ant stalo“, skirta Muziejų metams. Skemų biblioteka organizavo Sekminių šventę „Kepsim skanią kiaušinienę“, kurios metu vyko šeimų ir taiklumo, mėtant vainikus varžytuvės, renkamas geriausias ūkininkas, dainuojamos dainos.

VAIKAMS IR JAUNIMUI

Akcijos:

Metų knygos rinkimai: kartą per mėnesį renginiai, kurių metu skaitytojams, atskiroms moksleivių grupėms, buvo pristatomos Metų knygos rinkimuose dalyvaujančios knygos ir jų autoriai.

Vasaros akcija „Auginkite bibliotekoje savo knygų medį“: Akcija, inicijuota leidyklos „Alma littera“ projekto, prasidėjo liepos mėn. Vasaros metu Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje dažniausiai lankėsi ir skaitė apie 100 vaikų ir jaunimo. Aktyviausiai į minėtą akciją įsijungė 15 vaikų, Jie pas mus augino „Knygų medžius“, ant kurių klijavo lapelius su autorių ir knygų pavadinimais. Likusieji skaitytojai „Knygos medžius“, kurie buvo išdalinti jiems vasaros pradžioje, augino namuose.

Akcija „Savivaldos savaitė bibliotekoje“ Jos metu, vasario 8 d., Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko diskusija „Jaunimo iniciatyvos ir galimybės“.

Akcija „Padovanok bibliotekai knygą“ – skaitytojai buvo raginami dovanoti bibliotekai naujas, perskaitytas knygas.

Rajoninė skaitymo skatinimo akcija, „Skaitai, kuri, vaidini – Knygos draugas Esi“ – renginių ciklas, kurio metu teatralizuotai, viktorinose ir kt. priemonėmis pristatomos knygos.

Skaitymo gurmanų ketvirtadieniai:

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje populiariais tapo Skaitymo gurmanų ketvirtadieniai. Jų metu vyko pasakų popietės, rytmečiai, įvairios valandėlės mažiesiems, pvz. pažintinė valandėlė „Labas, Knygų namai“ (03 13), rytmetis „Padovanok draugui šypsena“, skirtas „Savaitei be patyčių“, kuriame dalyvavo l/d „Nykštukas“ vaikai (03 23), edukacinis užsiėmimas „Mano draugė – knyga“ (04 24), garsiniai skaitymai „Skaitome vaikams“ iš ciklo „Augame skaitydami“ (05 18, 07 12; 07 19; 08 09; 08 16; 08 23). Valandėlė „Labas, Biblioteka“, kurioje dalyvavo d/m „Ažuoliukas“ pirmokai. Knygų personažai Pepė Ilgakojinė ir Pelėdikė Bronikė moksleiviams aprodė žaisloteką, skaityklą, VIP, abonementą. Vaikus itin sužavėjo lėlių teatro „Padaužiukai“ lėlės bei pelėdų kolekcija (09 07. Vyko žaidimų dienele „Būryje draugų žaisti mums visiems smagu“ (10 29; rytmetis „Netradicinė etikos pamoka“, kurioje dalyvavo Senamiesčio progimnazijos 3 kl mokiniai (12 06). Vyko literatūriniai skaitymai vaikams „Valandėlė su Maironio poezija“ (04 23), Vinco Krėvės – Mickevičiaus skaitymai, skirti rašytojo 130 – osioms gimimo metinėms ir daugelis kt. Liepos – rugpjūčio mėn. kiekvieną ketvirtadienio skaitymuose noriai dalyvavo tie, kurie norėjo

pajusti skaitymo malonumą ir augti pažįstant geriausias vaikų knygas. Rinkome geriausią vasaros skaitytoją.

Anglų kalbos būrelio užsiėmimai“:

Kas mėnesį Europos sąjungos ir užsienio kalbų skaitykloje vyko Anglų kalbos būrelio užsiėmimai, kuriuos vedė bibliotekos savanorė, mokytoja Nijolė Jurevičiūtė.

Viktorinos, konkursai:

Rugsėjo 26 d. ES informacijos ir užsienio kalbų skaitykloje vyko viktorina „Ieškau, skaitau, žinau“, skirta Europos kalbų dienai. Joje dalyvavo 3 mokinių komandos: „Teip“, „Germanai“ ir „Jaunieji lietuviai“. Renginio metu mokiniai galėjo ne tik atsakinėti į klausimus, pasitikrinti žinias apie Europos kalbas, Europos Sąjungą, valstybes nares, bet ir dalyvauti žaidime „Taip ir Ne“, pasiklausyti muzikinių kūrinių Europos kalbomis. Geriausiai pasirodė ir daugiausia balų pelnę „Jaunieji lietuviai“.

Knygos žymeklių kompiuterinis piešinių konkursas „Skirtukas mano mėgstamai knygai“, skirtas vaikų knygos dienai. Darbelius konkursui pateikė 16 dalyvių. Nugalėtojų darbai publikuojami bibliotekos svetainėje.

XVI-oji Aukštaitijos regiono lėlių teatrų šventė „Kai atgyja lėlės 2012“

Birželio 7 d. pirmą kartą bibliotekos istorijoje, Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus kieme, šurmuliavo dviejų šalių – Lietuvos ir Latvijos teatralai. _Latvijai atstovavo Jūrmalos, Ludzos, Cesio, o Lietuvai – Anykščių, Molėtų ir Rokiškio lėlių teatrų kolektyvai. Renginį organizavo ir smagiai šventę vedė lėlė Molė Mėnulė – vyresn. bibliotekininkė Nadiežda Ivanova, o jai talkino katinas Micius - vyresn. bibliotekininkė Valda Bugailiškienė. Gausiai susirinkę jaunieji žiūrovai pamatė šešis spektaklius. Latvijos Respublikos Ludzos centrinės bibliotekos Istrensko filialo lėlių teatras „Teremok“ parodė dvi pasakas „Katinas ir lapė“ ir „Pagrandukas“, režisierė bibliotekininkė Elena Kreminskaja. Cesio centrinės bibliotekos vaikų literatūros skyrius vadovė, bibliotekininkė Inesa Majorė inscenizavo lėlių pasakojimą „Knyga Lenai“. Žiūrovams patiko gražios teatrų lėlės, negailėjo gausių plojimų. Viešnia iš Jūrmalos, bibliotekininkė Inguna Radzina atvežė lėlių pasakojimą „Stabuklingas maišas“. Pastarasis ypač sudomino savo išskirtinumu. Iš maišo buvo traukiami daiktai išpuošti kaip lėlės. Pasakojimas vyko anglų kalba. Spektaklius stebėjusios anglų kalbos mokytojos dėka vaikai puikiai suprato kas vyksta scenoje. Šventės šeimininkai, Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus lėlių teatras „Padaužiukai“, Režisierė Nadiežda Ivanova, parodė lėlių vaidinimą „Baubas“. „Skrudzėlyčių“ vaikų teatras iš Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos Ažuožerių filialo, režisierė Daiva Agafanovienė - pasaką „Raudonkepuraitė“. Molėtų kultūros centro lėlių teatro „Rudnosiukas“ aktoriai, režisierė Laima Grigelevičienė, dovanuoja pasaką pagal D. Čiurlionytę „Oželis“. Ypač smagios buvo pertraukėlės kurių metu Molėtų kultūros centro lėlių teatro „Rudnosiukas“ aktoriai surengė šou, kuriame šoko įvairios lėlės. Žiūrovai, paraginti katinos Miciaus, šoko, judėjo kartu. Šventėje išlikusi tradicija – gražiausios lėlės ir „jauniausio aktoriuko“ nominacijų teikimas. Šiomet žiūrovų plojimais gražiausia pripažinta lėlė Lena iš Cesio (Latvija). „Jauniausio aktoriuko“ nominacija (skyrė VB Direktorė A. Matiukienė) ir knyga atiteko Molėtų „Rudnosiuko“ teatro aktoarei Augustei.

Susitikimai, knygų pristatymai, literatūrinės popietės:

Vasario 24 d. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko literatūrinė popietė „Kalba- tautos gyvavimo simbolis“, skirta Gimtosios kalbos dienai.

Kovo 21 d. spalvingai paminėta Tarptautinė Poezijos diena: Pandėlio m. filiale vyko moksleivių kūrybos popietė „Pabandymai išsikalbėti“.

Rugsėjo 20 d. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko Vaikų knygos šventė, skirta Rokiškio miesto dienai. Jos metu jaunieji skaitytojai susitiko su vaikų rašytoja, 2012 m. Martyno Vainilaičio premijos laureate Virginija Šukyte-Geniene, kuri pristatė knygas: „Ančių močiutė“, „Pasaką apie ežiuką, kuris nenorėjo būti žvaigždė“, „Vilkai plėšikai“, „Karalaitis ir šunys“. Šventės dalyviai turėjo galimybę susitikti su žurnalo „Vakaro žvaigždė“ redakcijos atstovais, pasiklausyti „Muzikinių bendravimo pamokų“, artimiau susipažinti su radijo laida vaikams „Vakaro žvaigždė“.

Rugsėjo 26 –ąją – Europos kalbų dieną, VB Europos Sąjungos ir užsienio kalbų skaitykloje vyko priešpietė „Ieškau, skaitau, žinau“.

Spalio 18 d. Renginių svetainėje vyko jaunimo susitikimas su rašytoja, scenariste Kristina Gudonyte. Pristatyta knyga „Ida iš Šešėlių sodo“.

Spalio 25 d. Renginių svetainėje vyko Vinco Krėvės-Mickevičiaus skaitymai, skirti rašytojo 130-osioms gimimo metinėms.

Etnokultūriniai renginiai:

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko:

popietė „Kalba – tautos gyvavimo simbolis“, skirta tarmėms, gimtajai kalbai (02.23). Jos metu buvo spėjamos mįslės, prisimenamos patarlės;

rytmetys „Seku seku pasaką“ (04.04);

kūrybinės dirbtuvėlės „Kaip prakalbinti lėles“ (05.08);

rytmetys „Sveikas, rudenėli“ (09.03) – apie rudens kalendorines šventes;

valandėlė „Kas gyvena pasakų knygelėse“ (11.05);

literatūrinė popietė „Eilės žiemai“ (11.29);

adventinė vakaronė „Žiemos šarmoj sustokim pagalvoti“ (12.13), skirta Šviesos dienai bei Šv. Liucijai paminėti. Popietėje dalyvavo d/m „Ažuoliukas“ vaikai. Bibliotekininkės papasakojo apie Kalėdų tradicijas, Adventą, Šv. Liuciją. Vaikai minė mįsles apie žiemą, Kalėdas, knygą, savo rankomis iš popieriaus lankstė angelėlius, rašė palinkėjimus, žaidė senovinius žaidimus.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitė „Ivairialypė Šiaurė“ (lapkričio 12-17 d.):

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje tradiciškai pirmoje savaitės dalyje „Auštant“ prasidėjo pirmadienio rytiniu garsiniu skaitymu vaikams. Po to vaikai aktyviai diskutavo apie tai, kaip kiekvienas esame savaip svarbus, kad turime būti geri ir kaip netikėtose situacijose mums prireikia pagalbos. Valandėlės „Šiaurės šalių literatūros kūriniai ir animacija“ dalyviai buvo supažindinti su spaudinių paroda „Šiaurės šalių rašytojų kūryba vaikams ir jaunimui“. Daugybė Šiaurės šalių kūrėjų kūrybą sudomino animacinių filmų kūrėjus. Bibliotekoje buvo rodomi pagal A. Lindgren ir H.K. Anderseno kūrybą sukurti animaciniai filmai vaikams. Vėliau vyko diskusijos, dalyviai drąsiai reiškė mintis ir lygino perskaitytą kūrinį su filmu. Didelio susidomėjimo sulaukė renginys - susitikimas „Kelionių magija“. Jo metu dalyviai leidosi į pažintinę kelionę po Norvegiją, Švediją. Apie Norvegiją pasakojo, demonstravo nuotraukas, suvenyrus, dalinosi patirtais išpūdziais. Renginio metu buvo pristatyta spaudinių paroda „Šiaurės šalių rašytojų kūryba vaikams ir jaunimui“

Filialuose vyko Garsiniai skaitymai (ištrauka iš Thobjorn Egner knygos „Peliukas-Lipiukas Klasas“ – Lašų f., Obelių m. f., Kazlišio f., Juopupės f.; Viktorina 1-4 ir 5-7 kl. moksleiviams „Mes iš Šiaurės pasakų“ – Kamajų f., popietė „Ivairialypė Šiaurė“ – Pandėlio m.f., valandėlė „Apsilankius Norvegijoje“ – Panemunio f., rytmetys „Pažinkime Norvegiją“ – Ragelių f., viktorina „Ar daug žinai apie Šiaurės šalis? – Lašų f., muzikinė popietė, skirta danų muzikos klasikams (panaudojant 2003 m. pagal projektą „Šiaurės šalys ir jūra“ gautus muzikos įrašus ir literatūrą) – Žiobiškio f.

Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė „Biblioteka: spausk Patinka“ (balandžio 23-29 d.)

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje vyko Maironio skaitymai vaikams „Valandėlė su Maironio poezija“, popietė „Knyga-mano draugė“, pasakos popietė „Pasakos juosia pasaulį“ – Juodupės f., Knygų dirbtuvėlės – Kriaunų f., Kūrybinės dirbtuvėlės „Prikelk knygą naujam gyvenimui – Suvainišio f., popietė „Vaidinu pasaką“ – Ragelių f., pokalbis „Aš esu bibliotekos draugas“ – Konstantinavos f.

Aleksandravėlėje vyko kompleksinis renginys „Paulius Širvys – krašto žmonės telkiantis vardas“. Tai buvo projektas (per Rokiškio VVG), kurio pagrindinės veiklos – kraštotyrinė stovykla, renginys-šventė, paroda, filmas. Didžiausias bibliotekos indėlis į šį projektą – kraštotyros stovyklos organizavimas, medžiagos rinkimas, apibendrinimas, parodos „Paulius Širvys mūsų atmintyje“ pristatymas, medžiagos paruošimas filmo kūrimui.

PARODOS

Kraštovyros parodos:

Viešojoje bibliotekoje eksponuotos spaudinių parodos: „Juozą Keliuotį prisiminus“ (110-osioms gimimo metinėms), supažindinanti su jo gyvenimu bei kūryba, visuomenine veikla, „Gyvenimas – rašytojo duona“ (Rimantui Šaveliui - 70), „Išėivijos poetas Pranas Kozulis“ (95-osioms gimimo metinėms), „Jo gyvenimas vertas knygos“ (Juozui Tininiui – 105). Kitos parodos: „Kraštotyryninkas, Rokiškio krašto garbės pilietis Venantas Mačiekus“ (75-osioms gimimo metinėms), „Lingvistas, tyrinėjantis poezijos kalbą“ (Skirmantui Valentui – 60). Kaip ir kasmet paminėta Knygnešio diena. Šiai datai buvo skirta literatūros paroda „Kovo 16-oji – Knygnešio diena“. Dar viena paroda skirta šiai datai „Knygnešiui Juozui Zaukai - 150“. Parengta virtuali paroda „Juozui Keliuočiui – 110“, patalpintą bibliotekos interneto puslapyje www.rokiskis.rvb.lt.

Filialuose parengtos parodos: Kraštiečio rašytojo ir scenarijų autoriaus Rimanto Šavelio 70-osioms gimimo metinėms: Augustinavos, Aleksandravėlės, Jūžintų, Laibgalių, Panemunio, Šalų bei Bajorų bibliotekose. Rašytojo Edvardo Uldukio 80-mečiui parengtos parodos: Čivylų, Augustinavos, Sėlynės ir Skemų bibliotekose. Juozo Keliuočio 110-osioms gimimo metinėms: Gediškių, Laibgalių, Obelių bibliotekose. LR Prezidento, Rokiškio krašto garbės piliečio Algirdo Mykolo Brazausko 80-osioms gimimo metinėms: Ragelių, Laibgalių ir Gediškių bibliotekose. Medžio drožėjo Liongino Šepkos 105-osioms gimimo metinėms skirtos literatūros parodos: Lukštų, Panemunio, Konstantinavos Laibgalių, Panemunėlio g. st., Obelių m., Rokiškio m. bibliotekose.

Būta ir daugybės kitų kraštiečių jubiliejų. Augustinavos bibliotekoje veikė literatūros paroda „Vitui Areškai, literatūrologui – 85“, Lašų bibliotekoje – „Kraštiečiui prozininkui Jonui Laucei – 95“, Pakriaunių bibliotekoje – „Kraštietei tautodailininkei Birutei Danienei“. Laibgalių bibliotekoje parengta paroda „Pirmojo šalyje paminklo knygai savininkas Vytautas Gasiūnas“, skirta šio kraštotyryninko ir literato 70-osioms gimimo metinėms. Čia taip pat veikė ir literatūros paroda „Kraštietis Gintautas Kligys“ (65-osioms gimimo metinėms). Obelių bibliotekoje surengta literatūros paroda „Primiršti vardai sugrįžta“, skirta kraštietės rašytojos ir tautodailininkės Aldonos Varnienės 80-osioms gimimo metinėms. Martynonių bibliotekoje veikė literatūros paroda, skirta poetės Valerijos Inčiūraitės 90-osioms gimimo metinėms.

Dokumentų parodos, skirtos valstybinėms šventėms:

Viešojoje bibliotekoje eksponuotos: „Sausio 13-oji Lietuvos vilties simbolis“, „Diena atrištom akim...“ (Justinas Marcinkevičius) – skirta Vasario 16 – ajai ir Justino Marcinkevičiaus atminimui

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje: *Tauta, kuri nežino savo praeities – neturi ir ateities*“, skirta Vasario 16 –ajai, *“Tikiu aš dieną – didelę ir šviesią“*, skirta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai.

Jubiliejinėms ir atmintinoms datoms:

Viešojoje bibliotekoje eksponuotos: „Kiek nubėgo vandens į marias tolimąsias“ (Maironis), skirta Maironio 150 – osioms gimimo metinėms, „Kur amžiai kalbasi su žmogumi...“ ir „Lietuvos nacionalinio muziejaus leidiniai Rokiškio bibliotekoje“ (2012-iesiems – Muziejų metams), „Surasti save...“ (Vytauto Landsbergio 80 – mečiui), „Be patyčių“ (skirta savaitei be patyčių), Metų knygų rinkimams skirta knygų paroda.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje: Lenkijos instituto Lietuvoje paroda „Czeslawas Miloszas. Poeto šimtmetis“, „Vaikų premijos laureatui Vytautui Račickui -60“, „Rašytojui Algimantui Zurbai – 70“, „Reikia nenustoti kalbėti apie meilę“, skirta Vaikų literatūros premijos laureato, rašytojo, režisieriaus Vytauto V. Landsbergio 50 – osioms gimimo metinėms, „Vaikystės ir jaunystės takais“, skirta rašytojo Jono Avyžiaus 90 – osioms gimimo metinėms, „Po dangaus kepure – Meilė Kudarauskaitė“, skirta poetės 80 – čiui, „Patsai ramumo nepažinęs, kitiems išganymą nešu“, skirta Jono Mačiulio – Maironio 15 – osioms gimimo metinėms, „Pūkuotuko pasaulis – mažiems ir dideliems“, skirta A.A. Milno 130- osioms gimimo metinėms, „Vilhelmas

Haufas – pasakų kūrėjas“ , „Rugsėjis žengia mokyklos takeliu- rugsėjo 1-ajai – Mokslo ir žinių dieniai, „Vaikų knygos šventė – Rokiškio miesto dieniai“ ir kt.

Kalendorinių švenčių ir atmintinoms datoms:

Viešojoje bibliotekoje eksponuotos: Literatūros paroda „Velykos – kaip paukštė giedodama skris“, supažindinusi su Velykų papročiais ir tradicijomis.

ES sąjungos ir užsienio kalbų skaitykloje eksponuotos spaudinių parodos: „Tolima – artima Estija“, „Aplankykite Daniją“, „Europos diena – gegužės 9 – oji“, „Moki kalbą – žinai kelią“, „Vaikams apie Europos Sąjungą“, pastovi paroda „Naujos knygos“ ir kt.

Knygnešio dieniai skirtos filialuose eksponuotos spaudinių parodos: Ragelių f. – „Knygnešio žodis“, Lašų f. – „Mylėję Lietuvą ir knygą“, Sėlynės bei Skemų f.– „Kovo 16-oji – knygnešio diena“, Konstantinavos f.– „Lietuviško žodžio nešėjai“, Panemunio f.– „Knygos kelias“. Laibgalių f.– „Su šviesos ryšuliu ant pečių“, Kavoliškio – „Ir žodį jis kaip saulę nešė...“, Kalvių ir Verksnionių f.– „Su knyga per gyvenimą“, Duokiškio f.– „Knygnešys Juozas Balbata“, Salų f.– „Prisiminkime knygnešius – Lietuvos laisvės šauklius“, Panemunėlio g. st. f.– „Monografiją išleisti – lyg bažnyčią pastatyti“, Pandėlio m.f.– „Vingiuotais knygnešių keliais“, Bajorų f. – „Lyg stebuklą šią dieną mes turime“.

Kaimų šventėms skirtos parodos, surengtos filialuose: Laibgaliuose, skirta tradicinei kaimo šventei „Gandrinės“, Žiobiškio f. – „Šventinės akimirkos 2011 m.“, Obelių f. surengė parodą, skirtą Obelių miestelio šventei „Obelynei“. Čia taip pat parengta paroda 1941 m. birželio sukilimui Obelių valsčiuje atminti.

Tarptautinei moterų solidarumo diena skirta paroda „Moters portretas senovinėse nuotraukose“ surengta Verksnionių bibliotekoje. Kavoliškio bibliotekoje veikė vaikų nuotraukų paroda „Laiminga vaikystė“, skirta Tarptautinei vaikų gynimo dienai. Didsodės bibliotekoje surengtos juodupiečių Irenos Šarkauskaitės bei bibliotekininkės Virginijos Krasauskienės fotografijų parodos. V.Krasauskienės fotografijų parodos „Noriu sustabdyti laiką“ veikė ir Martynonių bei Obelių bibliotekose. O Irenos Šarkauskaitės fonuotraukų paroda „Žydėjimas“ veikė Bajorų bibliotekoje.

Suvainišio bibliotekoje veikė fotografijų paroda „Akimirkos iš Suvainišio miestelio 400-ųjų įkūrimo metinių šventės“. Kraštiečiams skirta paroda „Pandėlys literatūroje ir nuotraukose“ veikė Pandėlio bibliotekoje.

Kūrybos darbų ir fotografijų parodos:

Viešojoje bibliotekoje eksponuotos: „Fantazija karpiniuose“ (juodupėno Rimanto Vilko karpiniai), Klubo iš Aleksandravėlės „Darbščiosios rankelės“ darbai iš netradicinių medžiagų, Lailūnų kaimo moterų darbai, „Romuvos“ gimnazijos moksleivių klijuoti, nerti, megzti, kalti darbai.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje: Rokiškio amatininkų darbų paroda, Rajono priešmokyklinio ugdymo grupių ekologinė paroda „Daiktai atgimsta naujam gyvenimui“, Pandėlio gimnazijos 11 kl. mokinės Odetos Trečiokaitės kūrybinių darbų paroda, Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokyklos mokytojos ir mokinių fotografijų paroda „Aš ir gitara“.

Filialuose: Kavoliškio bibliotekoje eksponuota Eugenijos Jurgaitienės pieštų paveikslų paroda „Su saulės spinduliu pirmuoju“, „Pynimo iš karnų stebuklai“, Aleksandravėlės bibliotekininkės Almos Mekšėnienės ir jos šeimos rankdarbių iš diskelių paroda „Rankdarbis – dovana šeimai ir sau pačiam“, Danutės Saulienės nertų servetėlių paroda „Grožį kuriame patys“, Gretos Zedlavičiūtės nertų karolių paroda „Originalūs papuošalai“, Elenos Girskienės nertų servetėlių ir angeliukų kalėdinė paroda „Sniego pasaulyje, snaigių pilyje“ ir kt. Verksnionių bibliotekoje eksponuota Stasės Kaušakienės rištų verbų paroda, o Salų bibliotekoje – Salų apylinkių tautodailininkų ir amatininkų paroda „Mūsų darbai – žmonėms“ bei pynėjos Linos Šepkienės darbų paroda-pardavimas „Kalėdinė puošmena“. Suaugusiųjų švietimo savaitės „Kartų mokymasis kartu“ Panemunėlio g. st. bibliotekoje metu savo siuvimo ir siuvinėjimo patirtimi dalijosi kelių kartų moterys. Čia taip pat surengta kaimo moterų rankdarbių paroda, panevėžietės dailininkės Irenos Šaduikytės tapybos darbų paroda. Pastaroji paroda veikė ir Pandėlio bibliotekoje. Motinos dieniai

surenpta Danutės Diponienės ir Laimos Širvienės papuošalų paroda „Tu obelim balta širdy manoj žydėki, mama“ Obelių bibliotekoje. Suaugusių švietimo savaitei čia buvo skirta Almos, Indrės ir Dariaus Mekšėnų rankdarbių paroda. Obeliuose veikė Velykinė Jolantos Kulienės ir Marytės Kurkietienės apnertų kiaušinių ir nertų viščiukų paroda bei Onos Ragelienės ir Janinos Namajuškienės megztų šalikėlių paroda. Pandėlio bibliotekoje veikė VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninės pacientų darbų paroda „Fantazijos vingiai“, Reginos Maslauskienės Užgavėnių paroda, Lailūnų kaimo gyventojos Alvinos Blažienės nertų šalikų paroda. Pandėlietė Rolanda Jankūnienė surengė didžiulę savo rankdarbių parodą. Bajorų bibliotekoje veikė „Auksarankių klubo rankdarbių paroda“. Aleksandravėlės bibliotekoje veikė skaitytojos Genovaitės Samulionienės mezginių paroda „Žavimės tuo, kas mums artima. Tai - gamtos dėsnis“. Jos metu Rokiškio krašto muziejaus darbuotoja Laima Klasinskienė mokė staltiesių iš mazgelių rišimo meno. O parodoje „Tų staltiesių baltumas, tų staltiesių gražumas“ eksponuotos Onos Mezginienės bei Genovaitės Martinėnienės nertos įmantrių raštų staltiesės. Veikė paroda „Mama, močiutė Danutė Saulienė iš Kavoliškio ir jos siuvinėti paveikslai“. Aleksandravėlės bibliotekoje surengta paroda „Klubo „Darbščiosios rankelės“ darbeliai – Kalėdinės žvaigždės iš netradicinių medžiagų“. Panemunio bibliotekoje veikė fotografijų paroda „Pandėlio krašto partizanų keliais“. Konstantinavos biblioteka įgyvendino projektą „Kaip gyveno mūs senoliai – 2012“, rinko gyventojų nuotraukas ir prisiminimus apie Konstantinavą. Popietės „Gyvenimo patirtis nuskaidrina gyvenimą“ metu surengta ir nuotraukų paroda „Iš Konstantinavos istorijos“. Kazliškyje vykusios tradicinės bendruomenės šventės „Kazlėkynė“ metu veikė nuotraukų paroda „Kelios Kazliškio kartos – naujas gyvenimas“. Kraštiečio fotomenininko, keliautojo Audriaus Šeinausko fotografijų paroda „Atspindžiai“ surengta Kalvių bibliotekoje.

15. Leidybinė veikla.

2012 metais LR Kultūros rėmimo fondui skyrus finansavimą, išleista rodyklė „Liudas Dovydėnas. 1906-2000“, į kurią įtrauktos jo knygos, garso įrašai, kūriniai rinkiniuose ir periodikoje, publicistika, jo redaguoti leidiniai, literatūra apie patį Liudą Dovydėną ir jo kūrinius, jo atminimo įamžinimui skirtos publikacijos. Rodyklė suskirstyta į 9 skyrius. Visa medžiaga išdėstyta chronologine seka, metų ribose – pagal abėcėlę. Leidinio pabaigoje pateikiamos pagalbinės asmenvardžių ir periodinių leidinių rodyklės. Interneto puslapiuose pateikiama informacija į rodyklę neįtraukta. Leidinyje stengtasi supažindinti ir su reikšmingesnėmis Liudo Dovydėno gyvenimo ir veiklos datomis. Čia publikuojami ir kraštiečio Jono Mikšio atsiminimai apie Liudą Dovydėną. Leidinys iliustruotas rašytojo sūnaus fotomenininko Jono Dovydėno fotografijomis iš Liudo Dovydėno gyvenimo bei jo kultūrinės veiklos, taip pat fotografijomis iš jo sūnėno Vlado Dovydėno asmeninių albumų bei Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos fondų.

Išleisti Rokiškio krašto kultūros žurnalo „Prie Nemunėlio“ du numeriai. Pirmasis numeris turtingas jubiliejiniais straipsniais: 110-ųjų gimimo metinių proga prisimenamas žurnalistas Juozas Keliuotis, 130-ųjų – Nepriklausomos Lietuvos Ministras pirmininkas Juozas Tūbelis, 120-ųjų – kraštiecis mokslininkas, profesorius Vladas Lašas, 90-ųjų – Rokiškio krašto garbės pilietė, dailininkė Juta Čeičytė. Rokiškio krašto garbės piliečio Vyskupo Juozo Tunaičio atminimui skiriamas kunigo Justo Jasėno straipsnis „Prie Kryžiaus versmės prisilietęs“. Žurnalo skaitytojams primenamas ir dar vienas garsus žmogus, kilęs iš Rokiškio krašto, pedagogas, naujos stenografijos sistemos išradėjas Leopoldas A.F.Arendsas. Prisimenamas ir Pandėlio krašto gydytojas Karolis Zaborskis, poetė Elena Mezginaitė. Apie save pasakoja „Rodos“ klubo dailininkas Raimondas Gailiūnas. Pristatomas ir Rokiškio liaudies teatro spektaklis „Nebylys“. Istorine tematika dvelkia publikacijos apie Panemunio partizanus bei Pandėlio ir Panemunio kaimus. Vieno jų autorė – Panemunio vyresn. bibliotekininkė Pranutė Petrylienė. Literatūrinuose

puslapiuose – poetas Arvydas Genys, rusų poetas Nikolaj Gumiliov bei pažintis su rokiškėnu studentu Justu Laužadžiu ir jo kūryba. Žurnalo viešnia – aktorė Doloresa Kazragytė. Antrajame „Prie Nemunėlio“ numeryje didžiausias dėmesys skiriamas publikacijoms apie kultūros ir meno istoriką, žurnalistą, redaktorių Juozą Keliuotį, kurio 110-osios gimimo metinės buvo minimos 2012 m. Čia pateikiamos mintys iš jubiliejinės J.Keliuočio konferencijos Rokiškio viešojoje bibliotekoje bei kitos publikacijos. Tradiciškai pateikiamas interviu su šeštuoju Juozo Keliuočio literatūrinės premijos laureatu, Lietuvos teatro režisieriumi, pedagogu, lektoriumi ir aktoriumi Bernardu Gyčiu Padegimu. Skaitytojas suras ir jo dviejų veiksnių dokumentinę fantasmagoriją „JAH“, už kurią ir įteikta ši premija. Skaitytojas supažindinamas su Rokiškio rajone esančiu UNESCO pasaulio paveldo objektu Struvės lanku. Prisimenamas ir šviesios atminties vyskupas, Rokiškio krašto garbės pilietis Juozas Tunaitis bei išėivijos rašytojas Juozas Tininis, kurio 105-osios gimimo metinės buvo paminėtos Rokiškio krašto muziejuje. 150-osioms kultūros veikėjo Juozo Zaukos gimimo metinėms taip pat skirta muziejinių publikacija. Nepamiršamas ir Rokiškio teatrinis gyvenimas bei Liongino Šepkos atminimo įamžinimui skirti renginiai. Literatūriniame puslapyje – Petro Panavo recenzija literato Jono Balaišio knygelei „Metai vieškeliais nueina“. Po „Krašto miestelių“ rubrika pateikiamas Obelių dekanato parapijų aprašymas. Leidinio pabaigoje supažindinama su naujais, 2012 metais išleistais rokiškėnų ir apie rokiškėnus leidiniais.

Bibliografijos informacijos ir kraštotyros skyriuje parengtas ir reklaminis lankstinukas „Kviečiame į interneto skaityklą“, pristatantis šioje skaitykloje teikiamas mokamas paslaugas, kompiuterinio raštingumo kursus.

Leidybinėje veikloje dalyvavo ir filialų darbuotojos: Kalvių bibliotekininkė parašė trumpą Kalvių bibliotekos istoriją „Versmės“ leidyklos leidiniui „Kamajai“, o Verksnionių – trumpą Verksnionių bibliotekos istoriją minėtam leidiniui.

16. Tarptautinis bendradarbiavimas.

Viešosios bibliotekos tarptautinio bendradarbiavimo patirtis nėra plačiai išvystyta, tačiau 2012 metais užsimezgė partnerystės ryšiai su Latvijos Respublikos bibliotekomis, turinčiomis lėlių teatrų vaikams. XVI-ojoje Aukštaitijos regiono lėlių teatrų šventėje „Kai atgyja lėlės“ kolegos iš Jūrmalos, Ciesio, Ludzos miestų viešųjų bibliotekų dalyvavo su savo lėlių teatrų kolektyvais ir spektakliais. Eilę metų viešoji biblioteka bendrauja su Lenkijos institutu Lietuvoje. Ataskaitiniais metais instituto darbuotojai Rokiškio skaitytojams išeksponavo ir pristatė parodą „Czeslavas Milozas. Poeto šimtmetis“. Bibliotekinio darbo patirties pasidalijimo stažuotė, vykusį Gruzijoje Ozurgeti miesto bibliotekoje vyko pagal savivaldybės vykdomą ir Užsienio reikalų ministerijos finansuojamą projektą „Rokiškėnų darbo savaitė Gruzijoje“.

17. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.

2012 metais sukurtas naujas viešosios bibliotekos tinklapis www.rokiskis.rvb.lt, pritaikytas neįgaliesiems vartotojams, bei mobiliesiems įrenginiams. 2012 m. viešoji biblioteka nominuota dviem respublikinėmis nominacijomis „Mokslingiausia biblioteka“ ir „Už sėkmingą atstovavimą“, įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“. Bibliotekos veikla atsispindėjo respublikinėje spaudoje (Klaipėda, Respublika, Literatūra ir menas, Nemunas, XXI amžius) bei vietinėje (Gimtasis Rokiškis) spaudoje, interneto tinklapiuose www.keliuociucas.rvb.lt; www.rokiskis.rvb.lt; www.bibliotekospazangai.lt. 2012 m. Lietuvos radijo laidoje „Lietuvos diena“ vyko pokalbis su bibliotekos direktore Alicija Matiukiene, radijo laidoje „Vakaro

žvaigždėlė“ pristatyti bibliotekos vaikų ir jaunimo skyriaus renginiai. 2012 m. rugsėjo mėnesį, miesto šventės metu prie bibliotekos pastato pirmą kartą suplevėsavo bibliotekos vėliava. Bibliotekos įvaizdį formavo leidybiniai projektai, renginiai bendruomenėse, krašto kultūros žurnalo pristatymas Vilniuje.

18. Nevyriausybinių organizacijų veikla.

Kultūrinės veiklos kūrybiniais projektams vykdyti viešoji biblioteka savo veiklas derina, žmogiškųjų išteklių patirtimi dalijasi kartu su joje veikiančiomis trim nevyriausybiniomis organizacijomis. „Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centras“ leidžia rajono kultūros žurnalą „Prie Nemunėlio“, rengia konferencijas, tęsia literatūrinės Juozo Keliuočio premijos tradicijas, vykdo kartu su biblioteka leidybinius, kraštotyrinius projektus. Rajono literatų klubo „Vaivorykštė“ kartu su biblioteka rengia renginius, skelbia literatūrinius konkursus, skatina kūrybinį įvairių kartų bendradarbiavimą. Lietuvos bibliotekininkų draugijos Rokiškio skyrius rengia darbuotojų profesinio tobulėjimo projektus, organizuoja nacionalinės bibliotekų savaitės renginius.

19. Teisinės bazės sprendimai bibliotekų klausimais.

2012 m. rajono taryba priėmė 3 sprendimus dėl sutikimo perimti valstybės turta, skirtą viešosios bibliotekos veikloms pagal projektą „Bibliotekos pažangai“. Tarybos sprendimu buvo patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės 2012 metų biudžetas, pagal kurį skiriamas finansavimas viešajai bibliotekai. Ataskaitiniais metais rajono taryba patvirtino Viešosios bibliotekos teikiamų mokamų paslaugų sąrašą bei įkainius, taip pat rajono Tarybos sprendimu patvirtinta bibliotekos 2011 metų veiklos ataskaita. 2012 metais bibliotekų veiklos klausimai buvo aktualizuoti bei pristatyti bibliotekos taryboje ir VB skyrių vedėjų pasitarimuose. Bibliotekinės veiklos problemos bei aktualijos svarstytos rajono savivaldybės administracijos kultūros, turizmo ir ryšių su užsienio šalimis skyriaus pasitarimuose. Rajono kultūros taryboje ataskaitiniais metais buvo aptartos renginių prioritetinės sritys ir renginių efektyvumo galimybės. Ataskaitiniais metais buvo atliktas bibliotekos teikiamų atlygintinių paslaugų kainų ir tarifų nustatymo vertinimo auditas, kurį vykdė rajono savivaldybės Kontrolės ir Audito tarnyba. Rajono Tarybos Kontrolės komiteto prašymu parengėme bibliotekos nurašyto ilgalaikio materialinio turto sąrašą. Rajono savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų projektų rengimo bei įgyvendinimo koordinavimo grupės posėdyje direktorė pristatė klausimą „Dėl Rokiškio Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos rekonstravimo ir modernizavimo poreikio“. Posėdyje nutarta rengti bibliotekos investicinį projektą ir jį teikti Valstybės investicijų programai.

20. Išvados.

Pasiekimai:

Sėkmingai įgyvendintas projektas „Bibliotekos pažangai“: prieigą prie interneto turi visos rajono bibliotekos; Iškovotos dvi respublikinės nominacijos „Mokslingiausia biblioteka“ bei „Už sėkmingą atstovavimą“;

Atliktas vartotojų poreikių tyrimas „Originalios grožinės literatūros komplektavimo ir panaudojimo tyrimas Lietuvos savivaldybių bibliotekose“;

Bibliotekai dovanotos Microsoft korporacijos licencijos programinei įrangai;

Atnaujinta kompiuterinė ir programinė įranga rajono bibliotekose;

Padidėjo gyventojų aptarnavimo procentas;

Gauta daugiau naujų knygų, periodikos užsakymas patenkino vartotojų poreikius ir pageidavimus;

Sėkminga metų projektinė veikla;
Intensyvūs bibliotekininkų ir gyventojų mokymai;
Į naujas renovuotas patalpas perkelta 1 kaimo biblioteka, 2 kaimo bibliotekose atlikta patalpų renovacija;
Užsimezgė nauji partnerystės ryšiai; sudarytos sutartys su darbo birža dėl bendradarbiavimo bei darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo bei sąlygų; su Panevėžio kolegijos Rokiškio skyriumi dėl studentų praktikos atlikimo bazės, su nacionaline M. Mažvydo bei Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės Bitės viešąja biblioteka dėl tarpbibliotekinio abonemento;
Prasmingi kraštotyros, knygos populiarinimo renginiai;
Atstovavimas ir trečioji vieta Aukštaitijos regiono bibliotekininkų sąskrydyje Ignalinoje;
Sėkmingas bendradarbiavimas su rajono NVO, kaimo bendruomenėmis;

Problemos:

Bibliotekos veiklai trukdė problemiškas finansavimas - skirtas 11 mėn. darbo užmokesčio fondas, menkas Bibliotekos renginių finansavimas iš rajono biudžeto;
2012 m. neskirta lėšų Fondų atnaujinimo programos įgyvendinimui, kurią patvirtino rajono Taryba.
Kai kuriose kaimo filialuose problemiškas šildymas riboja lankytojų lankomumą, trukdė užtikrinti normalias darbo sąlygas darbuotojui;
Vartotojams trūko naujų knygų;

Direktorė

Alicija Matiukienė